

FEJÉRMEGYEI NAPLÓ

POLITIKAI, TÁRSADALMI és KÖZGAZDASÁGI KÖZLÖNY.

Novam ephemeriden, cui titulus „Fejérmegyei Napló“, a vobis instintam ad catholicarum partium proposita promovenda, id equidem probamus libenter. (Az általatok a katolikusok törekvéseinek előmozdítására „Fejérmegyei Napló“ cím alatt létesített új lapot mi örömmel helyeseljük.)

XIII. Leó pápa Zichy Nándor grófnak. 1895. márc. 6-án.

Megjelen hetenkint 3-szor: bétfőn s szombaton este és csütörtökön délelőtt. Kéziratok nem adatkak vissza.	Előfizethetni a kiadóhivatalban és minden megyei postahivatalnál. Szerkesztőség és kiadóhivatal: Székesfejérvár, azt. István-tér 1.	Felolós szerkesztő: BONITZ FERENC. Kiadónáljadosos: MILLER JÓZSEF.	Előfizetési ár: Egész évre . . . 6 frt — kr. Félévre . . . 3 frt — kr. Negyedévre . . . 1 frt 50 kr. Egyes szám ára 5 kr.	A 30 helyre osztott oldal helyenkint 50 kr. Bélyegilleték külön 30 kr. Nyilváltér soronkint 50 kr. Többesüri hirdetéseknel engedmény
--	--	---	--	---

Az ausschuss-portéka.

(T. L.) A justis egyházpolitika, melyet Csáky gróf inaugurált s melyet Wekerle és Szilágyi annyira behunyt szemekkel támogattak, a gyakorlati életbe átlépni készül. Allami anyakönyv, polgári házasság tehát az ezredéves kiállításra már meglehetősen készen volnának. Jövőre már jönnek a külföldiek és bámolni fognak a rettenetes haladáson, melyet valóságosan rohamlépésekben tett a nemzet. De már azon nem lesz semmi bámolni való, hogy a justis miniszterek akkor már csak exminiszterek lesznek, mint a kiket a nagy erőszakoskodás leőrölt.

Mindegy, az mitsem tesz, ha ők a közönség sorában fognak ragyogni, azért homlokukra lesz írva a nagy mű, kiállításunk remeke, mely legalább tanúságot tesz arról, hogy ezer év lefolyása alatt újból iniciálhattuk a modern pogányságot. Ez pedig ideálja azoknak a felekezetenélküliség után epedőknek, kiket ma csak a törvény kényszere fűz valamely válás kötelekéhez, melyet egyébként úgy sem szolgálnak.

Az életbeléptetésén, miként a kormány lapjai kürtölik, lázasan dolgoznak. Ha nem lesz készen szeptemberre az anyakönyv, készen lesz októberre s mivel a házassági hivatal csak október 1-én d. e. 8 órakor, pontos zónaidő szerint fog megnyitni, természetesen, hogy akkor csak a jelentkezések történhetnek, tehát az egybekelés magasztos szertartásában csak később lesz szerencsénk gyönyörködni.

A magas miniszterium, hogy ezen ideális ügyről, melytől nemzetünk egy új ezredévig főnmaradása s boldogulása függ, Sztelho Kornélt, a kiváló jogtudóst küldötte ki Németországba, hogy bámulja meg azt a nagy boldogságot, a mit ott teremtettek ezek a szabadelvű intézmények. Most Sztelho le is írta tanulmányának eredményét. A ki azt elolvassa, bizony rettenetesen kiábrándulva teszi le kezéből s csak csodálkozni fog azon nagyhangú miniszterek bonirtságán,

kik népünk boldogítására, jogviszonyaink fejlesztésére okosabban nem tudtak, kik jobb ügyhöz erővel fásasztották tüdejüket, egy külföldi drága és rosz intézményt erőszakoljanak a hazai hasonlíthatlanul jobb, teljesen megbízható s kiváltképen olcsó, mert csupán tisztelből, ingyen ellátott intézmény helyébe.

Hanem hát hol vannak a szabadelvűek jól értesült lapjai, kik eddig a legolcsóbb zsidó lírkász hóhortjait hétszámra tárgyalták, ha ezek a kath. egyházat rugdosták s a Beksicsek katolikus-faló röpírataiból több kivonatot adtak, mint a mennyit azok irtak, miért nem kivonatolnak Sztelhoé-ból legalább annyit mint a mennyit a »Fejérmegyei Napló« ad, hogy vele gyenge háranýaikat legeltessék, kiket oly vastag hazugságokból kotyvasztott étkekkel bőséggel elláttak. És a nagy Hieronymi, ki oly rettenetesen megbotránkozott egy görög keleti pap fölött, mert az állítólag szalonnáját az anyakönyv táblájára tette s már ezért az egyért is szükségesnek találta a mai állapotokon változtatni, ha mindjárt a nemzet beleszakad is, megkérözte-e annyiszor, a mennyiszert azt az országházban föltalálta, hogy Sztelho a minta-nemzetnél is találta az az anyakönyvet a — talán szennyes — fehérnemű között.

Hanem hát Sztelho alighanem elhibázta a dolgát. Vagy nem értette meg megbízatását, vagy sokkal őszintébb és igazságosabb volt, semhogy azt megérteni akarta volna. Azért hallgatják agyon a liberálisok. Hacsak felét közölnék a liberálisok annak, miről a »Fejérmegyei Napló« tudomást vett, már is undorral kérdeznék olvasóik, hogy hát érdemes volt erre oly temérdek nyomdafestéket kenni, az országgyűlésen éveket elfecsérelni s a nemzetet oly költségekbe beleugrasztani, melyek erkölcsi lazulást, nemzetiségi viszályokat teremteni alkalmasak ugyan, de sem a teleszájjal hirdett békének, sem szilárdabb jogviszonyoknak forrásai nem lehetnek.

A mély hallgatás, mely a szájas kürtölök torkát most elzárja s a tolat tintához jutni nem engedi, ben-

nünk csak azt a meggyőződést érleli meg, hogy a szabadelvűek is kissé meghökkentek s a mit eddig oly zajongva dicsőítettek, most meggvalázva találják. Tudjuk, hogy ez a meghökkénés nem sokáig tart. Nyert volna Sztelho százsorta szomorubb tapasztalatokat, a bérlet had csak azért is találna füstéket, melylyel ez intézménynek nyomoruságait eltakarja. Mi már régebben mondtuk, hogy hazug ámitás, hogy jobb viszonyok teremtetnek, hazug ámitás, hogy az előirányzatba vett összegnek ötszöröse is elég volna csak olyan polgári hivatalnokok kellő díjazására, minő a lelkeszi kar, kik pedig az államkaszaból egy krajcárnyi díjat ezen címen nem huztak, de ingyen kivonatokkal azért őket derűre-borura sze-kírozták; hazug ámitás, hogy a jegyzők mostani hivatalaik mellett még ezt is kezelni képesek legyenek; lehet, hogy egy év alatt már arról fognak gondolkozni, hogy vagy egészen önálló hivatalokat kell létesíteni, melyek ügykörébe csak az anyakönyvi és házassági ügy utaltassék, vagy a jegyző urak fogják sürgetni kedves községeiket, hogy melléjük újabb segédjegyzői állásokat létesítsenek s fizessenek, hogy ők az anyakönyvi tiszteletdíjait megtarthassák: ezt mondtuk és ez ma is meggyőződésünk, mert ismerjük úgy az anyakönyvi, mint a jegyzői ügykör.

Midőn Sztelho jelentését olvastuk, meggyőződésünket csak megerősítve láttuk s egyuttal arra a nem is épen adomára, hanem folyton ismétlődő igazságra emlékeztünk, hogy a külföld előhaladott országai még ma is joggal vélik tartani, hogy minden ausschuss-portéka jó a magyaroknak és oláhoknak. A mi drágalatos honatyáink, élükön a nagy nikli-miniszterrel és országos cséplőgéppel gyönyörködve szemlélik a vásárolt ausschuss-portékát, de hogy mily mosolylyal olvassa Sztelho jelentéséből a burkus krautjunker: Tehát önök azt akarják behozni, a mitől mi már szabadulni szeretnénk! Nem tudjuk; de azt halljuk minisztereink beszámolójából, hogy e jó urak se tanulni, se felejteni nem akarnak. De

miként a porosz junker, mi tanulni is akarunk, felejteni sem fogunk. Igyekezni fogunk megismerni a módokat, melyek a liberalizmus durva erőszakoskodásait s nemzetnyomorító intézményeit megdönteni alkalmasak s nem fogjuk letenni a néppárt zászlaját, mely alatt a küzdelmet elfogadtuk. Majd lesz módunk fölfedezni a liberális ideál piszkos rongyait s nem kételkedünk, hogy a józan magyar nép undorral fogja visszautasítani.

A Szemnecz-ügy.

(zs.) „Infandum regina jubes renovare dolorem.“ Vergilius szavai jutnak eszünkbe, midőn ismételtelen kénytelenek vagyunk a „Magyar Állam“ ugynevezett „király sértési“ perével foglalkozni. Az ok, mely a „Consummatum“ megírását maga után vonta, mindnyájunkat fájdalommal töltött el és minden kath. szíve mélyében magrendült ennek következményeitől. Lapunk is a legelsőkhöz volt, a kik eltitkolhatlan fájdalomuknak nyílt kifejezést adtak, de egy pillanatig sem haboztunk egyszersmind kijelenteni, hogy azon hangot, mely a „Consummatumban“ használtatott, nem helyeselhettük. Amde megtörtént és a liberális kormány iparkodott is ezt eléggé kihasználni. hogy a néppártot illojális szinten tüntesse fel az uralkodó előtt, melynek jeléül a cikk íróját Szemnecz Emil tartalékos honvéd főhadnagyot 8 havi államfogházra ítélte a zsidó esküdtszék verdikjya alapján.

Hogy a mai esküdtszékéről mit kell tartanunk, azt felesleges fejtegetnünk, miután tudvalevőleg a becsületességhez ma csak egy kvalifikáció szükséges, az, hogy

az illető vádlott vagy esküdt liberális legyen. Ilyenformán azután bajos dolog ellenkező politikai nézetek miatt az esküdt urak szemei olé kerülni, mert hisz az itélethozatalban sohasem a tárgyi igazság, hanem a pártzempontok az irányadók. Ennek az eljárásnak lett áldozata Szemnecz is.

A dolognak azonban váratlan fordulatot adott a székesfejérvári 81-ik gyalogdandár tisztii becsületbiróságának határozata, mely dacára az esküdtek verdiktjének és a törvényszék jogerős ítéletének Szemnecz ellen a becsületügyi eljárás megindítását szükségesnek nem tartotta. Implicite, tehát elismerte azt, hogyha a „Consummatum“ politikai okokból kifogás alá eshetik is, de azt az egyéni becsület rovására írni mégsem lehet, mert a kormány egyházpolitikájával egyet nem érteni. még sem egyértelmű dolog azzal, hogy valaki becsületese ember ne lehessen. Előttünk pedig, de a bevett társadalmi nézetek szerint is, a tisztii becsületbiróság ítélete, — mely tudvalevőleg igen pedans szokott lenni az ily kérdésekben — bir annyi értékkel, mint a polgári esküdtek véleménye; annál is inkább, miután a tisztii becsületbiróság sokkal függetlenebb és kevésbé befolyásolható, mint az esküdtszék és azonfeül itt a politikai szempontok már a szolgálati szabályzat értelmében is figyelmen kívül hagyandók. Növelte még a tisztii becsületbiróság ítéletének súlyát azon rendkívüli körülmény, hogy az ítéletileg kimondott királysértés dacára a felség magát a tettes Szemneczet legfelsőbb kihallgatáson fogadta és kérvényét kogyelmi szignaturával ellátva küldte vissza a magyar kormánynak.

Ily események után az esküdtszék ítélete valóban illuzoriussá vált, mert teljesen fel lett derítve azon indok, mely a

marasztaló ítélet hozatalára közbejárt. Igen, de ezzel szörnyen blamáva lett a liberális kormány is, mert kitűnt, hogy az esküdtszék csak vak eszköz volt azon rágalom bebizonyítására, melylyel a kormány az egyházpolitikái ellenesait a koronánál befeketíteni iparkodott és a mely rágalom a legfelsőbb helyen sem talált hitelre.

Bátran állíthatnók tehát, hogy „volenti non fit injuria“, vagyis, ha a király nem talál megbocsájtathatlan vétkeket Szemnecz cikkében, miért akar akkor a kormány erőszakkal sértést rákötroyálni a királyra és ezért mindenáron elégtételt venni?

Hogy pedig ezen tervét végrehajthassa, lényeges alaki hibákat fedez fel a tisztii becsületbiróság határozatában és megsemmisíti. Az eljárás körül alaki hiba nem fordult elő, mert a székesfejérvári tisztii bíróság szabályszerűen tárgyalta a hozzá demanált ügyet, a monnyiben a beteg előadó távollétében ennek helyettese tüzetesen ismertetette az ügyet, mire Szemnecz öt negyed óráig tartó védbeszédje után egyenként aláírták a jegyzőkönyvet, melynek értelmében 81 a felmentés és egy az elmarasztalás mellett nyilatkozott. De a féléhivatalosak szerint a főparancsnokság követelt volna el alaki hibákat, a mennyiben nem a tisztii becsületbiróság, hanem a hadbírószág elé kellett volna Szemnecz ügyét áttenni, a mely azután a 87. §. alapján tisztii rangjától megfosztotta volna. Igen, de polgári törvényszék ítélete még nem képezhetette a katonai hatóságok bírálatainak tárgyát, miután Szemnecz ügye még elintézésre várván, talán hozzá még át sem tétetett. A főparancsnokság előtt pedig Szemnecz már előzőleg megette a becsületbeli eljárásra vonatkozó lépéseket, miből kifolyólag a főparancsnokság saját hatáskörében teljesen jogosan és szabályszerűen járt el, midőn Szemnecz kér-

TÁRCA.

Korunk ifjuságának erkölése és nevelőintézetei.

— A „Fejérmegyei Napló“ eredeti tárcája. —

— Írta: Julius. —

(Vége.)

Áttérek még hazánk népiszkoláira és nevelőjére. Csanádmegye egyik multévi megyehatósági gyűlésén elhatározta, hogy mozgalmat indít a népnevelés államotitása érdekében. Hisz csak a vak nem látja, hogy az állam fenntartása alá helyezett népiszkolák a gyermekek erkölését illetőleg roppant gyenge lábon állnak. Az állami és községi iskolák — tisztelet egykét kivételnek — a hiterkölesben teljesen a tönk szélére jutottak. Jól van, a nemes vármegye toheti, indítványozhatja, hogy minden vallásfelekezetet a népiszkoláját állami fenntartás alá helyeztesse, de hogy ki lesz még a követője, majd megmutatja a jövő. Jó lesz az állami protoktorátussal felhagyni, a magyar népiszkolák már ugyis megitták a levét. A magyar nép ugyis eléggé sanyli a vállalatlanságot; kétségbe esett teljesen a felett, hogy engedett ennyit is, hogy vallásból, vallásos iskolájából kivették, a közel első hivatalaiból értelmesbjeit, a talmi tudások és kétes jellemek leszoritották. A mily gyenge lábon állt a lefolyt néhány óvtized alatt a népiszkolák vallásossága, eljön az az idő még, midőn épen ellenkezője fog lenni a mai állapotoknak. A zsidó henegezésnek vége fog szakadni s rögtönzött meglepetéseket (még a megyegyűléseken) sem fogja megengedni a rom.

kath. társadalom; tudják meg, hogy e téren is a leányzó nem halt meg, csak alszik.“ alszik esendesen — a rossz lelkiismeret altatta el egy időre, — de feltámad!

A népiszkolák mai állapotait is vegyük közelebbről szemügyre. Azt tapasztaljuk, hogy a községi és állami iskolák napról-napra nagyobb tért hódítanak. S miért nyernek nagyobb tért? Nem másért, mint az élehetlenségért, a kapzsisáért, anyagi áldozatok megtagadása miatt. Az állami és községi iskolák ott teremnek, hol a községi népe fizetni nem szeret, áldozatot vallásos iskolájért hozni vonakodik. Ilyen helyeken eladják lelkületüket, erkölésüket, vallásos iskolájukat, a legnagyobb gyalázatukra.

Epen így vannak azon nép- és felekezeti iskolák közegei is, a kik az állam segélyért veszik igénybe, csak azért, hogy dúslakodjanak néhány krajcárnyi több javakban és a rom. kath. elvek feladásában. Ezek hasonlítanak Judáshoz, a kik ugyan nem Krisztust, de helyette annak egyházát és saját hitelveiket adják el s áldozzák fel.

Hasonjítsuk azonban össze még a közös és felekezeti tanintézeteket. A tapasztalatot könnyen levonhatjuk. Az egyikben az egy igaz Istenben való hit dogmáit, a rom. kath. hit-erkölés elveit alaposan tanítják lehetőleg legtöbb órával, hol a gyermekek szívébe kora ifjuságukban beesepetgetik a keresztény katolikus lelkületet. Míg a másikban szűk korlátok közé szorítva van a vallás tanítása, heti két órán át tanítgatják s mutathatják meg az isteni kegyek után epedő ifju lelkeknek az égbe vezető utat. akkor is a legtrikább a tisztii keresztény erkölésüket.

A templomba járás csak olykor-olykor történik, akkor is azok csak fele részben jelennek meg, mivel a kor már nagyon müvelt, korán kelni nem divat, hidegben megfázik a kedvenc, melegben nem lehet engedni, mert jaj! valahogy napzsúrast kap stb. Szóval ezer okot talál az ilyen emberiség, hogy a templom és vallásos helyek fel ne kerestessenek. Ezen okok a szülők részéről tétetnek, azonban a tanszemélyzet mennyi okot hoz fel a templomba járatatás ellen, még több ezer azoknak száma!

Csak egy néhányat sorolok el. A közös iskoláknál, hogy templomba nem járnak a tanulók, a legnagyobb ok, hogy a tanítók templomba vezetésre kötelezve nincsenek, tehát csak jó kedvből teszik azt, ha tesszik. Fizetni valamit a vallás- és erkölésoktatásért ritkán honorálnak, úgy még ritkábban fizetik meg a tanító fáradságát, hogy az tanulóit templomba vezesse és hitoktatásban részt veszen. Ez pedig órog hiba, mert végre is anyagi világosítást élünk, mindenki megcsolgált díjját követeli.

Még nagyobb baj a vallás- és erkölésoktatás körül a közös iskolákban az, hogy nincsenek kötelezve a tanítók a hitoktatásban segédkezni, a vallás-erkölésoktatást pedig épenséggel más órán elő nem adják, elő nem adják.

Ugyanoly baj a gyermekek erkölésére a közös népiszkolában az, hogy a közös imákból is nagyon szűken jut ki a tanuló-seregnek, a felekezeti imák pedig teljesen háttérbe vannak szorítva, szóval bizony ott a tanuló vallásával vajmi keveset törődnek. Van ugyan megyékben néhány közös iskola, hol a tanítók a lelkészekkel a legszebb vallásos szellemben vezetnek az iskolát, de mi-

vényét az illetékes 81-ik dandár tisztii ítélete alá bocsátotta. A honvédelmi miniszternek tehát semmi körülmények között nem lett volna szabad sem a főparancsnokság eljárását felülvizálni, sem a becsületbíróság határozatát megsemmisíteni, mert ezzel oly ismételt becsületbeli konfliktust idézett elő a külön természetű és jogkörű katonai hatóságok között, mely egyértelmű a becsületbeli eljárás teljes dezavválásával, azonkívül erkölcsi pressziót gyakorol a tisztikarra, hogy az eltérve a katonai szabályzat rendelkezéseitől politikai pártokra szakadjon és ítéleteiben a polgári esküdttszék nivójára süllyedjen.

És ha hitelt lehet adni a közszájon forgó híreknek, épen ezen erkölcsi presszió színezetét viseli magán azon körülmény, hogy a tisztii becsületbíróság elnöke *Huberth Andor vezérőrnagy, dandárparancsnok, valamint a tisztiszéken résztvevő törzstisztek nyugalmazottak, a többiek pedig más zászlóaljához foglalták át helyüket.* Az ily gyűlöletes eljárás pedig még inkább felkelti az önértetes emberek utálatát azon kormányrendszer iránt, mely az alkotmányosság örve alatt nemesak az egyéni, hanem a hazug módon hirdetett lelkiismeret szabadságtól is megfosztja polgárait. Vederemo!

Valjon mit szól mindezekhez a honvédség főfelügyelője és főparancsnoka?

A delegációk.

A magyar delegáció külgügyi albizottságának szerdai záró üléséről már hoztunk rövid jelentést. Az ülést nem annyira Falk Miksának előadói jelentése teszi érdekessé, hanem az, hogy a kormány félhivatalosai ez alkalomból dicsérettelkel halmozzák el Bánffy bárót, a miért oly „tapintatosan

csoda ez azon tengeri más közös népis-kolához képest, mely mind a katolikus vallás és erkölcs rovására virágzik?

Ha már most a közös iskoláknak csak ezen néhány téves tanait, állapotait vesszük figyelembe, mennyi felvilágosítást nyújt, mennyi betekintést enged, hogy meglássuk: hogy bizony ilyen népis-kolai intézetekből vallásosan és erkölcsösen nevelt ifju nem kerülhet ki! Ilyen intézetekből tiszta lelkű, teljesen vallásos érzületű ifju nem nyerhet a középiskola, nem az egyetem, nem a tanítóképző-intézetek, nem a társadalom.

A midőn ifjúságunk erkölcsére és nevelőintézetei állapotára felhívtam a lapok hasábjain emem néhány sorban a róm. kath. nagy közönséget, tettem ezt azért, hogy megláthassa, honnan és hol kezdjük meg a magyar haza vallásos polgárainak nevelését.

Bemutattam, hogy mit kell tenni a katolikus közönségnek, hogy valódi tisztalelkűs erkölcsű ifjúságot és ezáltal honpolgárt neveljünk. Bemutattam, hogy első sorban iskoláinkat tartjuk meg valódi róm. kath. iskoláknak, az elközösítetteket hódítsuk vissza, a közös népis-kolákban, a míg azok, a legnagyobb szigorral vigyük érvényre szent vallásunk tanait, a hit és erkölcs tanait ott szaporítsuk, az ifjúságot pedig a templombajlásra ösztönözzük.

Iparkodjunk végre jó róm. kath. tanintézeteket fenntartani, úgy teljesen észre-törjük a hitetlen liberális szellemet, mely — fájdalom — mindenütt az anarchizmus-hoz vezet.

és ügyesen“ megakadályozta egy heves és kinos külgügyi vita kitérését. Nem óhajunk ezzel sokat foglalkozni, csak ismételjük, a mit már szerdán írtunk, hogy t. i. Bánffy bárónak saját párthíveinél kunyorálni kellett, hogy ne okozzanak neki a bizottságban kellemetlenségeket.

A hadügyi albizottság tegnap tartotta első ülését, melyen élénken megvitatták a közös külgügyi miniszter választait a magyar delegáció mult évi utasításaira és megkezdtek a közös hadügyi költségvetés tárgyalását.

Mindkét bizottság üléseiről alább számolunk be röviden.

A külgügyi albizottság

ülésén Falk Miksa betervezte jelentését, mely élénk örömmel konstatálja a trónbeszéd nyomán, hogy a monarchia jó viszonya a külhatalmakkal szemben nem változott. A jelentés további folyamán Falk újra és elég ildomtalanul hangsúlyozta, hogy az „új külgügyi miniszter a multban történekről számot nem adhat.“ Az albizottság beéri Goluchowski gróf azon nyilatkozatával, hogy a külgügyi hivatalban rendszerváltozás nem állt be s ezért felszólítja a külgügyi minisztert, folytassa az eddigi külgügyi politikát, mert ennek alapelveire nézve teljes egyetértés létezik az új külgügyi miniszter és a magyar delegáció között.

A jelentés feloivasását rövid vita követte, a melyből kiemeljük, hogy Széchenyi Antal kifogást tett a jelentés azon része ellen, mely azt mondja, hogy a multban történekről nem adhat számot a miniszter. Ő ebből azt olvassa ki, mintha a multban olyasmi történt, a miért a felelősséget az új külgügyi miniszter esetleg nem akarná elvállalni. Falk Miksa felszólalása után módosítva elfogadták az egész jelentést.

Hogy a kormány félhivatalosai miyl tendenciózan, lelkiismeretlenül és hiányosan gyártják — bizonyára felsőbb sugallatra — a delegáció üléseiről szóló jelentéseiket, arról föltétlenül hiteles forrásból eredő érdekes felvilágosításokat ad a bécsi „Vaterland“ tegnap esti lapja. E szerint teljesen hibás a félhivatalos jelentés a Széchenyi Antal gróf által megindított vitáról. Tiszta Kálmán védelmébe fogta Falk jelentésének mérges nyilat rejtő passzusát, mely szerint az új külgügyi miniszter nem adhat számot a multban történekről. Tiszta Kálmán ezzel világosan elárulta, hogy ő is, Falk Miksa is súlyt fektetnek a passzusra, hogy ez tehát nem minden nyomos ok nélkül vétetett fel a jelentésbe. Azonban Széchenyi gróf diplomácia éleslátással leleplezte a passzus alatomosságát. Mikor tehát ezt Tiszta Kálmán szinte idegesen védelmezte, Zichy Nándor gróf megjegyezte (és erőll nem ir a félhivatalos jelentés egy szót sem!), hogy más kifejezésekkel ártalmatlanabb lehetne tenni e passzust. Tiszta Kálmán kézzel-lábbal védekezett ez ellen, de utóvégre maga Falk is módosította a szavait, még pedig tekintebe véve Széchenyi és Zichy grófok óhajait és csak így módosítva fogadtatott el a jelentés.

A hadügyi albizottság

tegnap, pénteken tartotta első ülését. Jelen volt mind e három miniszter, továbbá ezek képviselői és Bánffy báró, Fejérváry br., Lukács és Jósika báró miniszterek,

Széll Kálmán megnyitván az ülést, Münnich Aurél előadó ismertette a hadügyi miniszter választait a harmadik katonai akadémiára vonatkozólag, mely őt nem elégit ki. Felvilágosításokat kér

Krieghammer hadügyi miniszter

kijelenti, hogy az akadémia terveire megszavazott 40.000 frtot először az idő rövidsége miatt, másodsor pedig azért nem vette igénybe, mert még a messze távolban fog előállani annak szükségessége, hogy az akadémia a fennálló akadémiákban rendelkezésre álló helyek hiánya okából álltassék fel. Különbösen is azért sem vette igénybe a 40.000 frtot, mert a felállítandó akadémiának még nincs meg a helye.

Münnich Aurél tekintettel ezen válasz első részére, határozati javaslatot nyújt be, mely szerint a hadügyi miniszter a harmadik akadémia tervét a jövő évi delegáció elé terjeszse és ugyanakkor jelentést tegyen a jelenlegi akadémiák látogatottságáról.

Hegedüs Sándor teljesen sovíniszta és függetlenségi álláspontra helyezkedve, határozati javaslatot terjeszt be, mely szerint mondja ki a delegáció egy harmadik katonai akadémia Magyarországon való felállításának szükségét és sürgősségét és utasítsa a hadügyi minisztert, hogy az erre vonatkozó terveket a jövő évben terjeszse elő. Horánszky Nándor felszólítására

Krieghammer hadügyi miniszter kimutatja, hogy a harmadik katonai akadémia jelenleg nincs szükség.

Horánszky Nándor hangsúlyozva az akadémia tovább sürgetését, nem fogadja el az előadó határozati javaslatát. — Rudnyánszky József egyik határozati javaslatot sem fogadja el. Cziráky Antal gróf elfogadja Hegedüs határozati javaslatát. A bizottság többsége végre is elfogadja Münnich Aurél határozati javaslatát. A hadügyi miniszter többi válaszait tudomásul veszik.

Ezután a hadügyi költségvetés tárgyalására került a sor s az ülés végéig több felszólalás után megszavazták az élelmezés, a hadapródiskolák, altiszti létszám és csikótelepek tételeit.

Az egyházpolitika életbeleptetése.

A „Pester Lloyd“ esütörtöki vezércikében írja:

„Eppen a klerikalikus által olyan hozsuznak talált parlamenti szünet engedni meg a kormánynak, hogy teljes nyugalommal és kellő alapossgággal (!) tegye meg az intézkedéseket az állami anyakönyvek és az állami házassági jog életbeleptetésének előkészítésére és hogy a polgári házasság behozatalának terminusát egy teljes negyedével (?) megrövidítse, hogy így az ellene való agitációt tárgyatlaná tegye. (?) Ezen egyházi törvények (sic!) életbeleptetése előlából az igazságügyi és belügyi miniszteriumokban igen bő utasításokat dolgoztak ki, melyek ma-holnap már ő felsége elé fognak terjesztetni s ezzel jó része el fog hallgatni azon vadaknak, melyeket ezért a kormány ellen emeltek.

Igy tehát óriási lépésekkel közeledik a nagy reform megvalósulása felé. Valószínűleg még e hónapban fognak megjelenni az egész köteteket betöltő életbeleptetési rendeletek, (Szegény állami anyakönyvvezetők! S aztán oly egyszerű az állami anyakönyvvezetés, hogy kötetekre menő életbeleptetési rendeletekkel kell támogatni? Szerk.) egy időben a 23 anyakönyvvi felügyelői állásra hirdetendő pályázattal, kik közül 20 a VII., 13 pedig a VIII. rangosztályra fog soroztatni. A pályázati kérvények július 10-ig nyújtandók be, a kinevezések július 20-ig már meglesznek. Augusztusban, ha ezen felügyeleti közegek már megismertették teendőiket, 4700 anyakönyvvezetőnek kinevezése következik, kiknek „abrikólása“ az egész szeptember hónapot fogja igénybe venni. Október 1-én a Kárpátoktól az Adriáig a magyar hivatalos nyelven fog történni az anyakönyvvezetés

és a házasságkötés (Hát azon házalandókkal mi lesz, a kik nem tudnak magyarul? Szerk.) A reform életbeléptetése a Bánffy-kabinett programja értelmében az egyház jogos érdekeinek teljes kiméletével (1) s az egyház igazi érdekeire való folytonos tekintettel fog történni.

Ezekhez kiegészítésül mély ide iktatjuk a M-g értesülését, mely szerint a belügyminiszterium anyakönyvi osztálya máris szervezte van s a kinevezések legközelebb meg fognak történni. Az osztály vezetője egy *osztálytanácsos* lesz, kinek egy titkár, egy segédtitkár, egy fogalmazó, 20 anyakönyvi felügyelő és a kezelési teendők végzésére nagyobb számú díjnok lesz alárendelve. Az anyakönyvi felügyelők fele *első osztályú*, a másik fele pedig *másod osztályú* felügyelői ranggal fog kinevezettni. Az első osztályúak évi összes járuléka 2600 ft. a másodosztályúaké 1900 ft, de ezenfelül kapnak utazási költséget és napi-díjat, egyenkint, átlag és évenként 1000 ft összegben.

Hogy pedig megkoronázzuk ezt a híres, egyszerű és olcsó életbeléptetést, jelentjük meg a liberális „Aradi Közlöny” nyomán, hogy a belügyminiszter leiratott intézett a törvényhatóságokhoz, mely meg-hagyja a megyei közigazgatási bizottságok-nak, hogy tegyenek kimerítő jelentést azon már egyszer felterjesztett és javaslatba hozott anyakönyvvezetőkéről, kik a polgári házasság feladásánál előforduló funkcióik végzésére alkalmassak nem voltak. Azon esetben, ha egyes anyakönyvi kerületben annak tisztviselője nem felel meg az előirt kívánalomnak olyan értelemben, mint az megkívántatik, úgy annak a kerületnek házasságkötési más kerülethez lesznek beosztva.

Ehhez kommentárt már nem fűzünk.

Distinguáljunk!

III.

A ki még ezek után sem hiszi, hogy a zsidóság legengesztelhetőbb ellensége a kereszténységnek és minden nemzetnek, annak számára ideiglatjuk Cremieux, a francia zsidó igazságügyminiszter által alapított „alliance israelite” 3. pontját, mely azt mondja: „A zsidó nem lesz előbb barátja sem a kereszténynek, sem a muzulmánoknak, míg az ésszerű zsidó-vallás nem fogja, mint egyedülbi világosság az egész föld keresztiségét beragyogni.” Hogy mennyi ártatlan hazafiság rejlik ez egy pontban, mennyi őszinte belovadási szándék a más nemzetekbe, azt talán még elkábult filozofitáink is megértik, de még jobban megvilágítja a helyzetet az „alliance israelite” két más pontja a zsidóság azon szándékát, hogy bizony nem zsidóságának eltűrével akar német, angol, vagy magyar honpolgárrá változni, hanem csak azért fértőzik közel a keresztényekhez, hogy az egész világot annál könnyebben elkereszténytoleníthesse és ő a kereszténységgel járó előnyök és kedvezményeket élvezve mégis zsidó maradjon. Az „alliance israelite” 2. pontja szerint: „a modern népek nemzetekre oszlanak, mi vagyunk egyedül azok, kiknek csak hitsorsosaink és nem honfitársaink vannak.” Az 5. pont szerint: „a mi nemzetiségünk ös-apánk vallása és mi más nemzetiséget el nem ismerünk.”

Nos itt megérkezünk volna ama chimárához, hogy a zsidó hazafi is tudna lenni. Cremieux az „alliance israelite” 20. pontját 1860-ban írta meg, a midőn az emancipáció áramlata már kezdte Európát bejárni és ezen „alliance israelite” semmi egyéb, mint Talmud-nak modern formába öntése, melyről még Luther is altenburgi fogságában a héber nyelv megtanulása után azt mondta: „a Talmudot a zsidó imakönyvekkel együtt el kellene égetni és a rabbinusokat a tani-

tástól eltüntetni.” Még sem lehet tehát az a Talmud oly ártatlan dolog, melyről kultuszminiszterünk a recepció kérdésénél azt állították, hogy ismerik és tanajnak követőt recipiálandóknak tartják. — Es e tanoknak követői merészelnék bennünket a „szeretet vallására” figyelmeztetni, ók, kik szonvedé-lyes keresztény-gyűlöletükből 1895. év óta egy atomot sem veszítettek és ezáltal hathatósan megcáfolják a liberálisoknak amaz állítását, hogy a zsidók újabb időben már más elveknek hódolnak. Hiszen csak a főrendi szavazások után kellett egy telivér zsidólapot kézhez venni, ha adáz gyűlöletükről napjainkban meg akarunk győződni.

Azonfelül méltán kérhetőnek a zsidó-sajtót, mely az egyházpolitika felvetése óta a római katolikus egyház fejeiről a pápáról, mint illetékelen „külbefolyásról” regélt, Cremieuxnek befolyása magyarabb-e, illetékesebb-e minden országban, mint a római pápáé az egész világ katolikusaira, ki ugyancsak nem mondja leli gyermekeinek, hogy „sehol ne legyetek hazafiak” mint az „alliance israelite”, hanem ellenkezőleg: „inti hivat, hogy mindenütt hazafias erényekben tündököljenek és kötelességeiket teljesítsék. Különben magyar hazánknak minden *hű* katolikus igaz hazafi is lévön, e két tulajdonság szent István óta egy és ugyanazon fogalom.

Azért tehát a zsidósajtó is legyen megnyugodva és ne szentségtelenítse meg a „szeretet vallását” a jövőben is avval, hogy annyiszor profán ajkaira vegye, mert mi keresztény katolikusok nagyon jól ismerjük annak tanait és jobban, mint valaha fogunk igyekezni azokat követni, kötelező hatalma alatt a zsidóságot csupán: „mint ellenségünket” szeretni, édes magyar hazánk minden keresztény honfitársát pedig, magánasainkat, papjainkat és családainkat ezen felebarátainkat egyaránt szeretni, istápolni és védelmezni fogjuk mint „önmagunkat.”

Mihálkovicz Á.

Bizalom Agliardi iránt.

Magyarország kath. papsága folytatja bizalomnyilvánításait Agliardi nuncius iránt s nemsokára nem lesz az országban feladata magaslátán álló esperesi kerület, mely ki ne fejezné rosszaságát a Bánffy-kormány brutális eljárása fölött. Legújabbban a máriakémi éndi esperesi kerület papsága nyilatkozott a következőképen:

A mária-kémi éndi esperességi kerület f. 6. június hó 10-ikén a bozoki (Baranyam.) plebánián tartott tavaszi gyűlésben örömmel csatlakozott azon mozgalomhoz, melynek célja méltó kifejezést adni a fölött érzett megbotránykozásának, hogy msgr. Agliardi, a szent szék követén, épen Magyarország földjén lett durva és eddig hallatlan sértés elkövetve. Az államhatalom, mely durva kézzel nyúlt bele a magyar katolikusok lelkiismereti szabadságába, immár semmit sem tisztel, a mi a magyar katolicizmussal összefüggésben van. És mert sajnálattal érezzük, hogy a radikális szabadelvűség a szék követje személyében csak a magas kath. egyházat akarta arcul ütni:

Tiltakozunk azon, a diplomáciai érintkezésben eddig szokatlan, mondhatni frívól eljárás ellen, melyet Magyarország ez idő szerinti miniszterelnöke politikai éretlensége s orszakszága nevétséges nyilvánosságra hozatalával tanúsított a magyar nemzet ismert előzettsége s lovalgassága rovására szánalmat és megbotránykozást kelte országsgazerte s annak határain túl.

Tiltakozunk a szék követének jogosulatlan és minden alapot nélkülözött megtagadása ellen, a mi minket katolikusokat legszentebb érzelmeinkben durván sért. Mert valamint legjobb meggyőződésünk szerint törhetlen hűséggel szolgáljuk a hazát s a trónt, ugyanezen meggyőződésünkből kifolyólag az apostoli szék iránt táplált hálaltel érzelmeinkben minden erőszak a megfélemlítés dacára megtántorodni nem fogunk.

Egyuttal megragadjuk az alkalmat törhetlen

hűségünk és ragaszkodásunk kinyilvánítására az apostoli szent Szék és ennek követe msgr. Agliardi iránt.

Hasonló tartalomú határozatokat hoztak a *csalóköz-somorgjai és oravicai* valamint az *első-és középtéti* és a *kör-mendi egyházkerületek* is.

BELFÖLD.

— **Katolikus körök.** Folyó hó 9-én tartotta meg az *orosházai* róm. kath. kitékesség Szöke János koadjutor elnöklété alatt ez évi nagygyűlést, melyben a többek között határozatilag kimondatott, hogy egy kath. kört Orosházán okvetlenül fel kell állítani s ezen leendő kath. kör alapszabályainak kidolgozásával Török Péter iskolaszéki jegyzőt azonnal meg is bízta.

— **A nyitrai vizsgálat.** A nyitrai első választás ügyében delegált fegyelmi vizsgálóbizottság tegnap hallgatta ki Pázmány Dénes orsz. képviselőt. A kihallgatás reggel 9 órától déli félegy óráig tartott. Eddig Tarnóczy Gusztávot, az alispánt, a vármegyei főjegyzőt és a nyitrai polgármestert hallgatta ki a bizottság. Tegnap délután még Bangha ügyvéd került sorra, ma pedig Kund Jenő országos képviselő és Tóth Lajos szolgabíró. A bizottság vasárnap visszatér Arvába és csak nyolc nap mulva folytatja a vizsgálatot. Budapesten egyáltalán senkit sem hallgatnak ki.

— **A gyermekek vallásáról szóló törvény életbeléptetése.** A polgári házasságról szóló törvénnyel egy időben — írja a „P. L.” — életbe fog lépni, a törvény határozatai szerint, a gyermekek vallásáról szóló törvény is. Wlassics Gyula kultuszminiszter két szabályzatot készített a törvény végrehajtását illetőleg, melyeket a legközelebbi minisztertanácsban fog vita tárgyává tenni. Az egyik rendelet, melyet csak a kultuszminiszter fog kiadni, a jelzett törvény életbeléptetéséről szól s egyben érvényen kívül helyezi az ismeretes februáriusi rendeletet, a melynek az volt a célja, hogy az elkeresztelési ügyeket rendezze, a mely azonban az egész egyházpolitikai mozgalom kezdete volt. A másik rendelet, melyet a kultusz- igazságügyi és belügyminiszter együttesen fognak kiadni, részletesen, világosan és kimerítően taglalja a formalitásokat, melyek a gyermekek vallását illető meg-egyezésekor és magyarázatokra vonatkoznak, az eljárás, melyet az anyakönyvbe való bejegyzésnél és az átírésnél — gyámi beleegyezés alapján — követni kell. Minthogy a kormány az a célja, hogy az október 1-én életbeléptő egyházpolitikai javaslat végrehajtását lehetőleg megkönnyítse s lehetségessé tegye, hogy a végrehajtás azonnal a jogosult kívánalmakat kielégítse, valószínű, hogy az összes rendeletet július első felében meg fognak jelenni. Ez által az illető állami közegek abba a helyzetbe jutnak, hogy működési körüket és teendőiket jól megismerhetik és a törvényt szellemének és céljának megfelelően alkalmazhatják.

— **Lepsényi Miklós.** Az állítólagos királysértés miatt államfogházra itélt Lepsényi Miklóshoz tömegesen s az ország minden részéből érkeznek részvét, üdvözöl és bátorító levelek, felül annak, hogy elvtársai, a katolikusok nem látnak benne királysértést és hogy igazságtalannak tartják a nagyborbára zsidókból álló budapesti esküdt-szék ítéletét. Legutóbb a mária-kémi éndi ker. papság, dr. Szalay Hubert theol. tanár stb. üdvözölték Lepsényit.

— **A debreceni választás** azzal ért véget szerdán délután, hogy a kormányparti Kóla János választatot meg 565 szavazattal, a függetlenségi Bakonyi Samu 372 szavazata ellenében. A nemzeti párt nem szavazott.

— **Eötvös Károly Kecskeméten.** „Eötvös Károlynak vallásfelekezeteit, pártokat, szóval mindent összevesztő, — a katolikusokat sértő, minden kritikán aluli beszéde Kecskeméten — igen kellemetlen emléket hagyott hátra.” Így nyilatkozik a M-g-ban Sváb Kovács István, a kecskeméti 48-as kör tagja. Sapienti sat!

Telefon-jelentések.

Templomszentelés.

A Szent-zsivórló (Sacre Coeur) nevezett nőnevelő intézet új és rendkívül díszes kápolnáját ma délelőtt szentelte fel Vasza y Kolozs bíboros-hercegprímás igen fényes közönség jelenlétében. Ott voltak: Mária Dorotya főhercegnő és udvarhölgye Szentirmay grófnő, Vlasiccs miniszter, Cselka és Boltzár érseki helynökök, Zichy Nándor gróf, Ráth és Gerlóczy polgármesterek, Sálley főkapitány, Hettyey, Vencell, Rosszival, Komlóssy kanonok, Széchenyi Miklós gróf jáki apát, Molnár János, Vézinger és Aschenbrier apátok, Bogisich, Kirner, Tóthfalussy, Kanovics és Robitsek plébánosok stb.

A hercegprímás fényes segédlettel végezvén a felszentelést, Mária Dorotya főhercegnő és a hercegprímás eltávoztak, az előkelő társaság pedig az intézet földszinti fogadó termében gazdag lakomához ült, melyen számos felköszöntőt mondtak.

— *A budapesti kath. kör* építendő házára az egri káptalan 50, Csekonics Endre v. b. t. t. pedig 100 részvényt jegyzett.

TÁVIRATOK.

A delegációk.

Bécs, jun. 15. (Ered. táv.) A magyar delegáció hadügyi albizottsága ma folytatta és befejezte a közös hadügyi költségvetés tárgyalását. A 17. című Horánszky Nándor az élelmezési pótlék kérdését veti föl, mire Krieghammer közös hadügyminiszter kijelentette, hogy köszönettel veszi ezen eszme megpendítését és hogy ezental különösen a szolgálati idő első 2 hónapjában lesz gondja az élelmezési pótlékra.

A 24. című Rudayánszky József báró sürgeti a régi nyugdíjasok érdekében tavaly sürgöttelt jelentést. Fejérváry báró kijelenti, hogy a jelentés elkészését a pénzügyminiszterium okozta, de reméli, hogy a kimutatást már az ősszel be fogja terjeszthetni.

A rendes költségvetés elfogadása után a rendkívüli költségvetés került tárgyalás alá.

A magyar delegáció *tengerészeti* albizottsága ma délelőtt 11 órakor Batthyány Lajos gróf elnöklété alatt tárgyalta és elfogadta a hadi tengerészeti költségvetést.

Bécs, jun. 15. (Ered. táv.) Ő felsége ma reggel 7 órakor a Praterban megszemlélte a 3-ik gyalogezredet és 1/2 12 órakor visszatért a hofburgba.

Páris, jun. 15. (Ered. táv.) A strassburgi szobor előtt jun. 19-ére tervezett tiltetések ügyében a belügyminiszter elrendelte, hogy koszorukat és zászlókat, ha nincs rajtuk német ellenes felirat, lehet letenni a szoborra, azonban beszédeket tartani nem szabad.

KÜLFÖLD

— **Válság Ausztriában.** A legheterogénebb elemekből összetételezett osztrák koalíció s az általa támogatott Windisch-Grätz-kormány nagy válságba jutott. Eltekintve attól, hogy az egyesült német balpárt szenvedélyesen ellenzi a választási reformjavaslatot, a közelmúlt napokban egy tizedrangú kérdés állította a koalíciót a lét vagy nemlét kérdése elé. A kormány beakarván váltani a konzervatív szlovéneknek adott ígértét, egy tételt állított a most tárgyalás alatt levő költségvetésbe, mely szerint a cillei (Stajersorság) gimnáziumban a németen kívül a szlovén nyelv is tanymelv legyen. Ez a sovinszta németeknek sehoggy se tetszik, mert ők az Ausztria államkövetelékében élő többi nemzetiségek jogos követeléseit egyáltalában nem akarják respektálni és elhatározták, hogy kilépnek a koalícióból, ha a „cillei tétel” meg lesz szavazva. Az ifjú csáhek ugyanakkor az adóreformjavaslat tárgyalásánál obstrukciót kezdtek s például Dyk ifjuncsh képviselő szerda este 8 óratól csütörtök reggeli 2 óráig szakadatlanul beszélt. Azonkívül az ifjucsehek 100-nál több módosítást nyújtanak be s mindegyik fölött a házszabályok értelmében névszerinti szavazást követelnek. E körülmények óriási zavart idéztek elő az

osztrák politikai körökben s napok óta minden órában várták a kormány- és pártválság kitörését. Konservatív körökben a leghatarozottabban rosszalják a német balpárt briszk magatartását. — A lapangó válságot a tegnapi napon sikerült rövid időre elodáznai, mert a Bécsbe hítt Badeni gróf galiciái helytartó értekezvén a miniszterekkel és egyéb befolyásos politikusokkal, kivitte, hogy a cillei tétel egy időre el fog tűnni a költségvetésből. Hohenwarth gróf, a katolikus konzervatív párt feje ez esetben le akar mondani mandátumáról, de hogy ennek elejét vegyék, a kormány és a koalíció hajlandók a szlovéneknek Laibachban egy jogi akadémiát adni. Mindazonáltal a helyzet Ausztriában igen bizonytalan és még a legközelebbi órák is nagy meglepetéseket hozhatnak.

Városi és vidéki hírek.

Urnáp.

Urnáját, az oltáriszentség diadalünnepét ósvárosunk hitbuzgó kath. közönsége kiváló fény és pompa között ünnepelte. Az utcák, a merre a körmenet elhaladt, valóságos virágszőnyeggel voltak elterítve, melynek illatát az ezrenként tolongó ájtatos hívők buzgó énekeivel szerte ragadta a heves déli szél a város határain. A szt. ferencrendiek, a Ferency-ház, ciszterciák és a püspökség alatt felállított négy urnapi oltár tündöklött az ünnepi esin és pompától. Maga a körmenet festői képet nyújtott a virágkoszorúzott lobogókkal, a diszbe öltözött katonaság és papság fényes soraival, fehér ruhás lánykák ártatlan seregével és a tömegek hívő nép tarka tömegével. Az istentisztelet a körmenet alatt a 24-ik vadász zászlóalj kir. díszszázada többszörös sortűzetet adott, és ugyancsak a vadász zenekar játszott. Az ünnepélyes istentisztelet reggeli 8 órakor kezdődött a székesegyházban, mikor a dr. Klauz és Streit udvari papok kíséretében érkezett Dr. Steiner Fülöp megyés püspököt a korus az Ecco sacerdos magussal fogadta. Ezután a megyés püspök nagy misét mondott, mely alatt a káptalan tagjai közül Prifach József, dr. Pellet Odön, Huszár Károly, Kuti Márton, Komáromy Károly és Szuborits Jenő segítkeztek. A ceremóniákat Krenec Ignác semináriumi aligazgató vezette. Mise után megindult a körmenet elől a középp és elemi iskolák ifjusága a tanári karral, az árvaház és „Ferenc József” intézet növendékei, a különféle ájtatos társulatok, céhek, a kath. legényegylet tagjai zászlóikkal, a díszszázadok, vagy 50 fejérbé öltözött urilányka, a papság és végre a püspök az oltári szentséggel a vörös bársony baldachin alatt, melyet hat városi bizottsági tag vitt. Miután a püspök a négy oltárnál, hol az énekkar férfi-négyesben énekelte a „Lauda Siont” és egyéb énekeket, áldást adott, a körmenet visszatért a székesegyházba, és itt Miller József székesegyházi hitésznek sz. beszédje, melyben az ünnep jelentőségét fejtegette és az oltári szentség minél gyakoribb látogatására buzdította a hallgatóságot, fejezte be az egyházi ünnepélyt.

A sz. misén s körmenetben részt a világi hatóságok részéről: Fiáth Miklós br. főispán, Havranek József polgármester, Tóth Aladár országgyűlési képviselő, Moenich Károly városi levéltárnok fényes díszmagyarban, továbbá Daróczy István kir. törvényszéki elnök, Zóbel Gyula pénzügyigazgató, Dr. Major Ferenc főorvos és számosan a képviselő-testület tagjai közül. A katonai hatóság részéről: Goumoins Gusztáv báró ezredes, Sermonez, Brenner ezredesek, Dumovich és Kone őrnagyok, valamint a helyőrség teljes tisztikara. A székesegyházi korus Kneifel Ferenc karnagy vezetésével alatt Proch ünnepi miséjét adta elő, melyben betétek voltak: gradualera egy ősrégi gregoriani ének, benediktsura pedig „O Salutaris hostia” ének, Soló Sárdot, melyet Flögl Karolin urnó énekel Hermann Ede zenetanár hegedű kísérete mellett.

— **A megyéspüspök bérmantja.** Már megemlékeztünk azon ünnepélyes fogadtatásról, melyben dr. Steiner Fülöp

megyéspüspököt Bicskén fogadták a kath. hívek. Még nagyobb ünnepélyvel folyt le Zsámbékon a bérmálás, f. hó 11-én, hova már előtte való este érkezett meg a püspök kíséretével együtt. A községbe vezető ut zászlókkal, a házak virágfüzérékkel voltak felékitve a község lakossága pedig ünnepi ruhában nagy csoportokban várta főpásztorát. Nyírák Gyula jegyző üdvözlő beszéde után a püspök az előjáróság és iskolaszék tagjaitól kísérve egyenesen a templomba ment, hol Gőzöny Gyula plebános fopadta a tanítói kar pedig „Ecci Sacerdos” üdvözölte, aztán a püspök imádkozott és áldást adott a Szentséggel és visszavonult a plebánia-lakba. Másnap azután szent misét és prédikációt tartott, majd megbérmált mintegy ezer lelket. Délután meglátogatta újból a templomot, az iskolákat és a 12-ik századból maradt híres zsámbéki romot, mely góthstílyú templom és zárda érdekes maradványa, megtekintette még a régi kastélyt is és másnap Perbálon folytatta a bérmálást, hová a Tinyci plebánia hívei is körmenetben vonultak át. Itt is ünnepélyesen fogadták a kath. hívők, honnan még ugyanaznap visszatért Zsámbékra este pedig székvárosba utazott. A megyéspüspök a jövő kedden azaz 18-án folytatja bérmantját, midőn Budakeszin fog bérmálni, 19-én pedig Kistorbágyon, hova a biai hívek is rendelve vannak.

— **László főherceg bérmálkozása.** László főherceg — mint Alcsutról értesülünk — f. hó 29-én azaz Péter és Pál apostolok ünnepén fogja felvenni a bérmálás szentségét az alcsuthi udvari kápolnában, a mikor a fenséges főhercegi család többi tagjai is Alcsutra érkeznek. A bérmalás tisztet egyik főherceg fogja teljesíteni, a bérmálást pedig dr. Steiner Fülöp székesfejérvári megyéspüspök fogja kiszolgáltatni.

— **Névnapi üdvözlés és bankett.** Festetich Bennó gróf kir. tanfelügyelő névnapja alkalmával a tanítótestület nevében Szirbék József tanító üdvözölte az ünnepeltet, a kinek tiszteletére ma este a Tremkő-féle vendéglőben 70 terítékű bankett lesz.

— **Személyi hírek.** Ifj. Zichy János gróf dr. elhagyva nagy-lángi birtokát, apósának, Zichy Géza grófnak tetéleni (Hajdu m.) birtokára utazott. — Dr. Major Ferenc tisztí főorvos ma d. u. Budapestre utazott, hogy mint a székesfejérvári lövészegylet kiküldöttje részt vegyen a millenium alkalmával rendezendő országos sport versenyek tárgyalásán ma délután tartott értekezleten.

— **Évzáró vizsgák.** A helybeli papnöveldében tegnapi és ma folyt le az évzáró vizsgálatok első része, melyen dr. Steiner Fülöp megyéspüspök maga intézte a kérdéseket a növendékekhez. A vizsgálatok kiváló jó eredménnyel értek véget.

— **Magyarok sarándoklata Lourdesba.** Egy Lourdesba vezetőnk magyar sarándoklat országszerte hangzotatott eszméjét Magyarországon bíboros hercegprímás, Vaszary Kolos nemcsak helyesléssel fogadván, hanem jóvá is hagyván és reá apostoli áldását adván Dr. Purrt Iván, a budapesti központi szeminárium tanulmányi felügyelője a legelőnyösebben ismert Cook Tamás és fia angol cégnék nemzetközi utazási irodájával lépett érintkezésbe, és vele sarándoklata névze a következő általános utiprogramban állapodott meg: I. A sarándoklat f. é. aug. havában, szent István napja után valamely később meghatározandó napon indul I. II. és III. osztályú kocsiából álló különvonaton Budapestről a következő irányban: Budapest, Pragerhof, St. Peter, Cormons, Velenceze Miláno, Genua, Nizza, Marseille, Cotte, Toulouse, Lourdes, és vissza is ugyanezen uton. — II. Az utközben eső nagyobb és nevezetesebb városok megtekintetése és a

szükséges pihenés végett a zarándoklat az odautazásban Milánóban és Maisellisen, a visszautazás alkalmával pedig Nizzában és Velencében 24—24 órára megállapodik. — III. A zarándoklat három napig időzik Lourdesban. IV. A zarándoklat a megállapodásoknál a novetelt négy városban az állomásról a szállodába és viszont, az előre megrendelt kocsikon szállítatnak, ott 24 órai ellátásban, — mely reggeli (kávé), ebéd, vacsora, szoba világítás és szolgálatból áll — részesülnek. — V. A Lourdesban töltendő 3 nap alatt az első és második osztályú utasok teljes ellátást (reggeli, ebéd, vacsora) kapnak. A III. osztályú utazók az utközben történő 24 óras megállapodásoknál mindent kapnak teljes ellátást, de Lourdesban csak azok, kik ezt külön kívánják és a mit külön kell fizetni; mert a III. osztályú zarándoklat számára egy ottani kolostorban csaknem ingyenes helyet fogok kiesszökölni. Ugy Lourdesban mint minden más megállásnál a szállodákban az I. osztályú zarándoklatok mindegyike külön-külön szobában, a II. osztályúak ketten egy szobában, a III. osztályú utazók pedig (utközben) 3—4-en helyeztetnek el egy szobában. VI. Menetközben, mivel az egész zarándoklat sereg ellátására nincs elegendő idő, élelmi szerekről mindenki maga gondoskodik. — VII. A visszautazás is — ugymint az odautazás — az e célra megrendelt külön vonaton együttesen történik és a zarándoklatok számára kiállított menetjegyek semmiféle más vonatra csak a különvonatra érvényes. — VIII. A zarándoklatban való részvételi jegyek ára beleszámítva utközben négy nap (t. i. menet kétnapi — jövet kétnapi) és Lourdesban három napi tehát összesen hét napi teljes ellátást, és a szállodákba való oda és visszazárlást, személyenként a következő: I. osztály 240 frt. — II. osztály 185 frt. — III. osztály 110 frt. — IX. A zarándoklatban való részvételre dr. Purc Ivánnál a mai naptól fogva már lehet jelentkezni, és kérem a jelentkezések mielőbbi megtételét, mert ha a külön vonatra szükséges szám be lesz töltve, a későbbi jelentkezéseket nem vehetem figyelembe. A jelentkezés alkalmával biztosíték gyanánt az I. osztályú utazók 80, a II. osztályúak 60, a III. osztályú utazók pedig 40 frt előleget fizetnek. — X. A részletes utiprogram július havában fog megjelenni, és zarándoklatban résztvevőknek megküldetni.

— **Zichy Jenő gróf** Tifliszből levelet intézett **Vértessy József** ügyvédhez, mint a Vörösmarty kör elnökéhez, melyben megköszöni a székesfejérváriak szeretetét, érdeklődését, majd örömmel tudatja, hogy fáradozásuk nem vész kárba, mert alapos tanulmányokat tesznek egy nyelvészeti, mint régészeti szempontból. Végül megígéri, hogy a fejérmegyei múzeum számára hoz két emléket: egy zománcos téglat és földet az ősz hazából.

— **Segítség a vinkárosultaknak.** Sopronvármegye alispánja megkeresést intézett az ország összes törvényhatóságaihoz, hogy az e hó 6-án **Kabold** és **Felső-Péterfa** községeket teljesen tönkretett, felhőszakadás alkalmával károsultak járara miniszterileg engedélyezett könyvnyomdányok gyűjtését támogassák.

— **Halálhíres.** Részvételt jelentjük, hogy **Zenákó József** déli vasúti főkalauz f. hó 14-én este 8 órakor a haldoklók szentegyeinek ájtatos felvétele után életének 61-ik évében jobblétre szenderült. A bologultnak hűt telmeit holnap d. u. 5 órakor helyezik nyugalomra a feltámadás reményében. Az elhunytat özvegye, fia, testvére s rokonai gyászolják.

— **Nagy felhőszakadás.** Moóri tudósítónk jelenti nekünk, hogy Moór északi határán e hó 12-én, szerdán nagy felhőszakadás volt, mely a már lekaszált fűvet magával sodorta, a lábán levőt pedig leiszáposította úgy, hogy rëndesen nem lehet leka-

szálni. A szőlőkben egész árkokat, sőt egész tökéket mosott ki a víz a földből.

— **Katonai áthelyezések.** Major **Lálmán** székesfejérvári 17. honvéd-gyalogezredből őrnagy Sopronba; **Szent-Királyi Ferenc** honvéd százados pedig Nagy-Váradra helyeztetett át.

— **A vasúti tisztikar mulatsága.** A déli vasút tisztikara, mely f. hó 13-án urnappján nyitotta meg kényelmesen berendezett tekepályáját, holnap azaz vasárnap fogja befejezni a tekezőversenyt, mely alkalommal számos értékes nyereménytárgy is ki fog osztatni. A versenyt táncmulatság fogja berekeszteni, mely igen érdekesnek ígérkező programmal lesz egybekötve. A táncmulatságra, melyek már évek óta igen jó hírnévnek örvendenek, előre is felhívjuk városunk intelligens közönségének figyelmét.

— **Katonai gyakorlatok.** A cs. és kir. 4-ik hadtest június hó folyamán Fejérmegyében gyakorló lovaglásokot fog tartani és pedig 17-én **Bieskén**, 19-én **Moórott**, 20-án pedig **Vaalban**. Részt vesz a gyakorlaton 3 tábornok, 17 törzstiszt, 4 főtiszt, 2 alstiszt és 44 közember összesen 56 lóval. Augusztus hónapban pedig **Csoór** és **Inota** községek határában az ugynevezett **Baglya** hegyen a helyben állomásozó katonaság éles töltséssel fog fegyvergyakorlatot tartatni.

— **A hírhedt Fröhzeitig.** A bu da pesti kir. törvényszék **Fröhzeitig Lajos** lovasberényi születésű, izraelita foglalkozás nélküli csavargót, ki már rablás kísérlete lopás büntetése és közbiztonság elleni kihágás miatt büntetve volt, a **Lissauer Henrik** kárára elkövetett lopás büntetése és közbiztonság elleni kihágásért 2 évi és 3 havi fegyházra, 4 évi hivatalvesztésre s a politikai jogok gyakorlatának felfüggesztésére ítélte.

— **Az a bizonyos rejtéles ügy.** Az ifj. **Antal József** és **Szemenyey Zsuzsanna** közt lejátszódott öngyilkossági vagy némelyek szerint gyilkossági ügyben ma d. u. 5 órakor városunkba érkezett dr. **Pertik Ottó** budapesti körbonetani tanár, hogy felülvizsgálja az ezen ügyben eljáró orvosokat s hogy az ezen orvosok nézet-eltéréseit kiegyenlítsse. Az ügy eddig egyetlen egy lépéssel sem jutott előbbre, de talán most a harmadszori boncolás eredményre fog vezetni. **Szemenyey Zsuzsanna**t a délután folyamán exhumáltak s megejtették a körbonetani vizsgálatot.

— **Veszett eb.** Tegnap a felsővárosban egy veszett eb kóborolt s egy **Takáts József** nevű 16 éves fiút megis mart. A fiút még tegnap **Budapestre** vitték, az ebet pedig kiirtották.

— **A vízbe fult.** Rácalmásról írják nekünk, hogy ott a napokban a 14 éves **Braun Aranka**, ki a fürdőháznál volt alkalmazva, saját vizgázatlansága következtében a Dunába esett és a vízbe fult. Holttestét csak a **Kules-pusztánál** sikerült kihúzni a vízből. — **Tolnai Gábor** abai lakos hasonló 11 éves fia többen magával fürdeni ment. Addig bugdacoslt, addig ugrált míg egyszer csak hirtelen eltűnt. A gyorsan keresésére sietők már halva találták.

— **Elített tolvaj.** A budapesti kir. törvényszék **Csontos István** sárosi lakost a **Borissza Károly** kárára elkövetett lopásért 6 havi börtönrre, 3 évi hivatalvesztésre s a politikai jogok gyakorlatának felfüggesztésére ítélte.

— **Gyermekjárvány.** Moór községben fellépett a gyermekek közt a vörös himlő és kanyaró.

— **Szerencsétlen esés.** **Horváth János** bodai lakos a malomkerekek igazítása közben elesett s az álványról oly szerencsétlenül esett le, hogy a kerék majdnem agyon zúzta. Beszállították a megyei kórházba, a hol törései következtében nagy kínok között tegnap meghalt.

* **Kapus kereszteték.** Egy nőtlen, vagy özvegy férfi teljes ellátással, mint kapus kereszteték. Bővebbet a kiadóhivataltalan.

Irodalom és Művészet.

— A „**Magyarország Vármegyéi és Városai**” állandó munkatársainak bizottsága június 8-án **Rákosi Jenő** a Budapesti Hírlap főszerkesztőjének elnökele alatt ülést tartott. Jelen voltak az elnökön kívül dr. **Borovtzy Samu**, **Borbás Vince**, dr. **Kiss János**, **Kormos Alfréd**, **Cimponeriu Dénes**, **Kada Elek**, **György Aladár**, **Mudrony Soma**, dr. **Németh József**, **Kovács Gyula**, dr. **Csapodi István**, dr. **Némethy Károly**, **Kenessey Kálmán**, **Dedek-Crescens Lajos**, **Vende Aladár**, **Vági József** és mások. **Sziklay János** dr. szerkesztő bemutatta a **Kassát** és **Abauj-Torna vármegyét** tárgyaló kötetnek eddig kinyomott ivet, képeit és térképeit. A bizottság az eddigi munkálatokat helyeslőleg tudomásul vevőn, a munka megjelenésének határidejét szeptember hó végére tűzte ki. Helyeslő tudomásul vette továbbá az értekezlet a **Kolozs**, **Bars**, **Észtergom**, **Bihar**, **Vas**, **Szabolcs**, és **Liptóvármegyékben** folyamatban levő előmunkálatokról be-terjesztett jelentést. **György Aladár** indítványára **Rákosi Jenő** elnök, dr. **Borbás Vince**, dr. **Kiss János** és **Mudrony Soma** hozzászólása után a bizottság elhatározta, hogy a fontosabb szakmákra a munkatársak részére utasítás dolgoztassék ki. A természetrajzi részt illető utasítás kidolgozására **Entz Géza**, **Lóczy Lajos**, dr. **Borbás Vince**, és **Szterényi Hugó** bizottsági tagokat kérte fel. Az ülésen bemutatott és eddig kinyomott ivek, rajzok, térképek stb. a legnagyobb tetszésben részesültek. Különösen érdeklődést keltett a vármegyéknek és vármegyeyi székhelyeknek a mű számára készült legújabb térképe, melyek külön e célra eszközölt új felvételek alapján készülnek és pontoság, alaposág és preciz, szép kivétel tekintetében minden eddig megjelent hasonló munkát felülmunka. E rendkívül érdekes honismereti munkának, mely a világirodalomban párját alig fogja lelmi, nem szabadna hiányozni egy művelt család könyvtárából sem. Megrendelhető **Budapest**en, az „**Apollo**” irodalmi részvénytársaságnál **Rottenbiller-utca 46.** A munka füzetekben jelenő folyóirat előfizetési ára egész évre 2 frt.

— **Az Iskola** c. egyetemes kath. tanügyi havi folyóiratnak legújabb 6. száma gazdag szakzerű tartalommal jelent meg. Különösen érdekes cikket találalunk benne az u. n. korrepetitőről és a nemzeti irodalom tanításáról. A **Bodnár Gáspár** szerkesztésében megjelenő folyóirat előfizetési ára egész évre 2 frt.

— **A „Herko Páter”** kath. élelapp folyó évi 23. száma rendkívül változatos tartalommal, igen sikerült képekkel és szöveggel jelent meg. Melegen ajánljuk a rövid fennállása dacára is már szokatlanul elterjedt élelapp olvasóink figyelmébe. A „**Herko Páter**” előfizetési ára egy évre 2, félévre 2 frt. Szerkesztője **Markos Gyula**, a **Kath. Örtizek** ismeretes költője, kinek címére az előfizetési pénzek küldendők. (**Budapest**, **Zsibárus-utca 7.**)

Közgazdaság.

Sertésenyésztésünk.

Budapest, június 14.

(—) Az állattenyésztés Magyarországi mezőgazdasági életében rendkívül fontos szerepet visz. Mindazok a körülmények, amelyek a mezőgazdasági termelésnek részt biztosítanak az állattenyésztésnek a magyar gazdaságba is nyilvánulnak s azok a feltételek, a melyek a földművelés mellett szűkegessé teszik az állattenyésztést, hazánk mezőgazdasági tevékenységében igen bő mértékben vannak meg. Innen van az, hogy az állattenyésztés népünk keresetforrásai közül a legjelentősebbek egyike. A hazai állatte-

nyésztés legvirágzóbb ága mindenesetre a sertésenyésztés volt, s annak nagy gazdasági előnye révén mindenben kiváló jelentősége is van a magyar mezőgazdaságban.

A hazai sertés Európában kiváló pozíciót foglal el, minősége kitűnőnek van elismerve. Európában mindenesetre a magyar sertésenyésztés fölényével bír, bármely más provincia fölött.

Nemrég a hazai sertésállomány még öt millióra rugott. A tenyésztés állapota teljesen kielégítő volt, e sertés kereskedelem imponáns mértéket ért el. Egyrészt a természettől nyert rendeletei által, másrészt a látszólag józanul vezetett irányítás segítségével Magyarország az európai sertéskereskedés központja lett.

És most mindezek a fényoldalak veszendőbe mennek, ha nem is mindenkorra, de mégis mindenesetre hosszú időre, mert egész Magyarország sertésenyésztése alapostól fogva inficiálva van, s az öt millióra rugó állomány maholnap felnyire fog leszállani, kereskedelmünk sertésekkel sok időre megakad, mert a külföld elzárja határait a magyar sertések elől.

1892-ben is nagy járvány pusztította sertéseinket, kiheverték a bajt, de úgy látszik az illető körök nem tanultak eleget belőle, mert, ha vesszük, hogy a mostani iszonyú következményekkel járó sertésvész már április hóban lépett fel, mégis csak különösnek látják, hogy földművelésügyi kormányunk csak ma ültetett össze egy szűkebb körű ankettét a sertésvész keletkezésének, megszüntetésének és következményeinek tanulmányozása céljából.

Nem szabad megfélemednünk arról, hogy sertéskevelőnk gazdaságunknak évenként 65 millió forintot hozott be. Nem hosszadalmas bürokratikus anketézések, hanem a legerélyesebb intézkedésre volna szükség, mert az ilyen gazdasági ágért mindent meg kellene tennünk és semmit sem szabadna elmulasztanunk, a mi ennek érdekeit előmozdítja.

Most volna megint egyszer alkalma földművelésügyi kormányunk arra, hogy erélyes közbelépéssel — habár kissé megkésképe jönné is — az ország elismerését vívja ki magának.

A magyar gazdák összessége számít arra, hogy a minisztérium megteszi kötelességét, mikor legvitálisabb érdekeink vannak veszélyeztetve.

Értéktösdel heti semle.

Budapest, június 14.

Lustig Miksa budapesti bankcég hetijelentése „Fejérmegyei Napló” számára.

A nyári hausse ugylászik szolid alapon épült, alapköve pedig Berlinben látszik lenni. A prec-parti spekuláció napról-napra újult kedvvel lát hozzá a papirok vételéhez s ennek következtében a megnövekedett kereslet felhajtja a már ugyis eléggé felszágazott árakat. Német alaposságra következtetünk úgy, hogy egy még folyton fokozódó haussera lehet kilátásunk, mert eddig azt tapasztaltuk, hogy a berlini spekuláció feltevése mellett mindig konsequensen megmarad, még akkor is, ha ebben csalódás éri, mennyire inkább föltételezhetjük tehát eddigi hausse irányának tartósságát, mivel legalább eddig siker és nyereség kísérte azt.

Pedig tekintettel a gazdasági viszonyokra, bizony nem a legjobb reményekkel néztünk az úgy is holt nyári szezon elé, valamint a politika sem oly nyugodt mederben halad, hogy minden aggály nélkül lehetne a felől gondolkozni.

Szóval a mérlegen, úgy a hausse, mint a baisse serpenyője jól meg van terhelve, már most az a kérdés, melyik nehezebb, mert mind a kettő elég nehéz s az elhajlás elég gyors és változatos. Csak a mérleg maga el ne törjön a tulsuly alatt.

A tőzsde e héten igen mozgalmas és áringadozóskában gazdag variációt nem tart. A spekuláció felváltva poussirozta hol ezt, hol azt az értéket, tekintet nélkül arra, vajjon melyikre kerül hamarabb a sor. És mégis lehet bizonyos sorrendet, bizonyos szabályos láncolatot konstatálni. A hausse a bankrészevényekre vette kezdetét, átragadt az ipari részvényekre, majd a kisebb bankok részvényeire került a sor, míg végre a közlekedési értékek régi favoritját, a városi vasutat vette elő. Most talán majd az egész láncsorozatot repetálja.

A belföldi pénzületi helyzete, mint már a multkor kilátásba helyeztük, alaposan javult. A pénzkészlet nagy, s ha mégsem a kínálat van tulsulyban, úgy ez csak a tőzsde, a gabonapiac a legújabbban a csapjapiac megnövekedett igényeinek tudható be.

A nemzetközi pénzületi terén nem konstálhatunk javulást.

Az árfolyamok a következő variációt mutatják:

	Máj. 31.	Jun 7.	Jun. 14.
Magyar aranyjárdék . . .	123.—	123.—	123.—
„ korona . . .	99-10	99.—	99-15
hitelbank részv. . .	475-50	493.—	492-25
„ jelzálog. . .	288.—	294.—	293.—
„ aa lezármított . . .	303.—	315.—	313.—
Vilmosos vasut . . .	3-52	360.—	250.—
R. „amurányi . . .	2-85	288.—	293-50
Osztrák hitel részv. . .	403.—	408.—	409-20
Osztrák államvasut. . .	431-50	440.—	441-75
Déli vasut . . .	103.—	111.—	112.—

— **Sertésvész.** A kőbányai megfogott sertésállományban a vész mind ritkábban és ritkábban szedi áldozatait, a vidéken azonban egyre terjed. Jelenleg különösen Csanád, Mosony- és Vasvármegyékben kapott leginkább lábra; Aradmegyében a vész már megszünt s a zárlat fel is oldott. Legutóbb Győrben mutatkozott a vész jelei, épen azért a miniszter elrendelte, hogy sertésállományokat Győrbe való irányításal a vasuti állomások csak az érdekeit fél által a miniszterrel esetről-esetre kieszközölendő külön engedély alapján vegyenek fel. Biharvármegye, a hol szintén fordultak elő megbetegedések, a vesztégzár ellen tiltakozik s annak feloldását kéri azon indoklással, hogy ott nem a sertésvész, hanem a sertésorbánc uralkodik. Fejérmegyében fordultak elő megbetegedések s el is hullott különösen az adonyi járásban igen sok sertés a nélkül azonban, hogy a gazdák erről jelentést tettek volna. Épen ezért S e i d e l Lajos rendőrkapitány a földművelésügyi miniszter körrendelete alapján közzé tette, hogy az állattulajdonosok az állataikon észlelt betegségeket kötelesek bejelenteni a kapitányi hivatalban, mert a kik e tekintetben mulasztást követnek el, 100 frting terjedhető pénzbüntetéssel, nemfizetés esetén 10 napig terjedhető szabadságvesztéssel sújtottnak. Lőzhírré teszi továbbá, hogy a kárhozatos a hatósági rendeletre leölt, ragályos betegségben szenvedő állatért a becsérték 50 százalékat, a betegség miatt leölt egészséges állatért a becsérték 80 százalékat kapja meg. Végül betiltja a sertésekkel való házalást.

— **Itt a román buza!** e. alatt elpanaszolja a H-K, hogy a földművelésügyi miniszter mult őszi határozott ígéretei dacára, még mindig hoznak Magyarországra román búzát, még pedig 6.72% frtingal, míg a magyar búza árát ennek következtében lenyomták 7.30—7.40 frtra. Pedig az idegen búzának a budapesti piacon csak 5.17 frtba,

a magyar búzának pedig 8.90 frtba kellene kerülnie. Az idézett lap kiemeli, hogy a román búzát csupa zsidó kereskedő hozza be, a kiket az angol-osztrák bank még támogat. Bizony, ezek furcsa állapotok! Hanem azért magyar gazda légy tovább is kormánypartí!

— **A buza újabb veszedelme.** Hont, Esztergom és Bars megyékben a búzát egy újabb veszedelem fenyegeti, sőt már részben tönkre is tette. A kalászt apró kis fekete bogarak lepik el s rövid idő alatt elszáritják. Egy ily bogár a m. kir. rovarügyi állomáshoz került, a melynek egy alkalmazottja hosszu értekezésben foglalkozik az új veszedelemmel s azon eredményre jut, hogy a rovar ellen semmit sem lehet tenni. Ez hisz nem a legjobb állapot, s azt hisszük, hogy mégis lehetne ellene valamit tenni, de sajnos, a mi földművelésügyi minisztériumunktól semmit sem lehet várni.

— **A sáskamadarak.** Emelttük már, hogy Torontálvármegyében a sáskamadarak az idén igen sürden fordultak elő; most már Kunhegyesen is láttak néhányat, honnét egy-két példányt pontos meghatározás és konzerválás végett dr. L e n d t intézetbe Budapestre küldtek. Valószínű, hogy az idén az ország több vidékén is megjelennek ezen madarak, a mi pedig a sáskajárásnak szokott rendes előjele lenni.

— **Kendertermelési szövetség.** Békésmegyében az agrárszocializmus áramlat elleni védekezésére kendertermelő és kikészítő telep létesült, melynek a kormány Tallian főispán intervenciójára 80,000 frt kamatmentes kölcsönt folyósított. A telep központja Mezőberény. Ez évben 500 hold kender van vetve és lesz kikészítve. A vállalkozást az első évi sikerült termés fejleszteni igéri.

— **Sertés orbánc.** Martonvásár, Gárdony, Szerencs és Csákvár községek sertésállományai között fellépett a sertés orbánc. A kellő óvintézkedések már megtörténtek.

— **Mütrágya.** „Hungaria” mütrágya, kénsvá és vegyi-ipar részvénytársaság jelentése, Budapest. Az őszi üzlet rendszeresen halad előre és főleg szuperfoszfát és thomas-salak kerülnek eladásra.

A csontliszt-szuperfoszfátot elhanyagolják; ha e cikk fogyasztása körül-évre szemmel láthatólag csökken, ny-cs teljesen megszűnt, mert a primáriszuperfoszfát jóval drágább, a nélkül, hogy annak bármivel is felelté állana, mert a szuperfoszfátok értéket eggyedül a vízben oldható foszfor-sartartalom határozza meg. E körülmény már a legkisebb szaktudományok, mint Meissl, Wagner és Liebermann tanácsok is több ízben hangsúlyozták.

A Chile-sátróm irányzata rövid ideje tartó gyenge árhanyatlás után ismét rendkívül megszilárdult és a nyugodt partok ur. m. Anzliából és Hamburgból támasztott magasztabb követeléseknek, különösen tavaszi szállításra, szerven megföldül; ezen határidőre már Magyarországon is élnék érdekelés nyilvánul.

Jegyzőkönyv a következők:

Kertős-szuperfoszfát	20—22%	6-10 — 6-56 frt
Prima-szuperfoszfát	16—18%	4-65 — 5-15 frt
v. ind. párolt csontliszt 1/2—35%		6-05 — 6-20 frt
Hoyermann-f. Thomas-salak 18—26%		3-60 — 3-80 frt
ugyanaz	20—22%	3-75 — 3-85 frt
Kállitrágya	20—25%	2-90 — 3-10 frt
Ammoniak-szuperfoszfát 10—12%—3-5%		5-65 — 7-15 frt
Kénsvas-káli	90—95%	12-40 — 13-10 frt
Chile-sátróm azonnali szállításra		12-30 — 12-65 frt
„ 1895. évi tavaszi „		12-20 — 12-40 frt
Az árak 100 kgonként szákkal együtt elegetny tisztasuly gyanánt az egyes állomások távolsága szerint értődnek.		
Vasgálie I-a		2-05 — 3-15 frt
Vasgálie II-a		2-65 — 2-95 frt
Rézgálie		24-05 — 25.— frt

(100 kgonként 50 kgos herdeokban Budapestben.)

— Székesfejérvári piaci árak.

1895. június 15-én:

Gabona: buza 6.70—6.80, rozs 5.70—5.80, árpa 6.—6.20, zab 6.40—6.50, kukorica 6.80—6.90, bab 9.00—9.10 frt métermázsanként.

Hízott sertés: könnyű 28—30, nehéz 33—33 kr. kigr. eleven súly szerint.

— **Moóri piaci árak** június 14-én: buza 6'60; rozs 5'50; árpa 5.90; zab 6'40 kukorica 7'20; bab 9'—; krumpli zsákja 1'20 kr; új-bor 19—23 frt; ó-bor 32—36 frt. Ondódi (Pusztavám) az új bor 17—18, ó bor 22—24 frt.

Szerkesztői üzenetek.

Nagyon kérjük katolikus hit-rokonainkat, hogy csak olyan lapokra adják pénzüket, amelyek katolikus meggyőződésünket tisztelik. Ne támogassuk bünrészességgel a zsidó sajtót, amely garasainkból palotákat emel-tet, de uton-útfelen ellenégre állítja hitünket és arcul veri katolikus hit-elveinket.

B. Csáktornya. Köszönettel vettük és kérünk ez-tán is bőségre. Hétfőn közöljük. — Szakolca. Nagyon fellelő, nagyon talzó és nem felel meg mindenben a valóságnak. Nem közölhető. — Alapos. Arról mi már nem tehetünk, hogy a mi fővárosi liberális lapjaink föl-tanosan összezavarják a g. ö. r. k. e. l. vallást a g. ö. r. k. a. t. h. vallással. Most a budai g. ö. r. k. a. t. h. püspöki szék be-töltéséről írnak és nem tudják, hogy az g. ö. r. k. e. l. e. t. i. S aztán ugyanezek a lapok gúnyolják a külföldieket, ha nem ismerik jól a magyarországi viszonyokat, mikor ö-k maguk sem ismerik. Már olyant is olvastunk liberális lapban, hogy Krassó-Szörény megye Erdélyben fekszik. —

FÜSTER IMRE

kárpitos és butorgyáros

Székesfejérvár, sas-utca 16. sz.

Ajánlja

30 óta fennálló
dúsan felszerelt

BUTORRAKTARÁT.

SAJÁT GYÁRTMÁNYU

**háló, ebédlő, szalon és uri szobák
berendezése művészi kivitelben**
mindenkor raktáron vannak.

Egész lakosztályok bebutorozása rövid idő
alatt izléseken, jutányos áron készíttetnek.

Antik, rokokó, barokk-stylü butordarabokat
saját rajzolóink tervei szerint faragnak.

Butortermekink bármikor megtekin-t
hetők és a nagyközönség rendelkezé-
sére állanak.

Bor-eladás.

70 hectoliter legjobb minőségű
fejérvári **ó-bor** jutányos áron részben
vagy egészben eladó, Tudakozódhatni:

Uj. Stolzenberger Ferencnél,

olaj-utca 1. szám, Székesfejérvár.

NYÁRI KIRÁNDULÁS

alkalmával senki el ne mulassza fölkeresni

MÁRIÁN PÉTER

HIDEG ÉTELEK KERESKEDÉSÉT,

Székesfehérvár, kórház-utca 1. sz., a „Megyei Takarékpénztár“ épületében,

hol mindenkor a legjobb minőségű

szalámi, sonka, sajt, juh-turó,

naponta friss pariser stb.

kapható, valamint ajánlja jó száraz helyen tartott

dohány- és szivar-tőzsdéjét.

Nagy választék kitünő gyufákban.

Háztartások részére különösen ajánlom a legjobb minőségű

LISZT RAKTÁRAMAT

Vágott fa s kőszn eladás.

Minden a lehető legelősbő áron kapható.

PAMUT

minden számban és minden színben, török-vörös, gyémánt-fekete, sötét-kék, festése
kitünő, lugban is mosható, fonal és cernában kapható. Minden helyen csakis egy
versenyképesé váló vevőnek szállítja **Stampf Márton** gyáros Imstben (Tirol)
alazittatott 1893-ban. — Nagyobc fogyasztók előnyben részesülnek, — Levelezés
németül kéretik.

Tőzsdei megbízásokat

jutányosan és lelkiismeretesen eszközöl

Lustig Miksa,

bank és váltóháza Budapesten,
Váci-körut 43.

Megbízható információk.

TELEFON 1070.

ALAPITTATOTT 1885.

A tavaszi idényre: Bel- és külföldi ruhakelmék, fekete és színes selymek, diszítések, vászon, Chiffon és asztal-
neműek, függönyök és szőnyegek a legremekebb s legdusabb választékban érkeztek meg

STEININGER SÁNDOR divat-üzletébe, Nádor-utca 19.

Ruhák gyors és izlése elkészítése elvállaltatik. Pontos kiszolgálás a legjutányosabb áron.

Magamat a n. é. vevő közönség b. figyelmébe ajánlv, kérem szives pártfogásukat.

Vidéki megrendelések pontosan eszközöltetnek s mintákat kívánatra választás végett bérmentve küldök.

Nyomatott Márián György könyv- és műnyomatdója gyorsasajtóin Székesfejérvárott.

A nyitrai néppárt petíciója dr. Janits Imre mandátuma ellen.

Az alábbiakban közöljük egész terjedelmében a nyitrai néppártnak a képviselőházhoz benyújtott petícióját dr. Janits Imre országgyűlési képviselő mandátuma ellen. A petíciója 10 és fél sűrűn írott ívre terjed és szakadatlan egymásutánban adja elő a famózus módon csinált mandátum megsemmisítését követelő anyagot, névszerint nevezve meg a különféle ügyek alatt jogtalan visszautasított néppárti és a törvényellenesen Janits javára írt szavazatokat. Emeli a felhozottak bizonyító erejét, hogy minden egyes állítást közjegyzőileg hitelesített anyakönyvi kivonat vagy más közokirat támogat. Az egész kérvény megdöbbenő képét nyújtja a liberális párt erőszakoskodásának, törvénytörésének az ezért, hogy megkönynyítsük olvasóinknak az áttekintést, külön címekkel ellátott fejezetekre osztottuk a a kérvényt.

Itt az írás, olvassátok!

A kérvény így hangzik:

Tisztelt képviselőház!

Nyitramegye nyitrai választókerületében a folyó évi április 24-én és folytatólag 25-én megejtett képviselőválasztás alkalmával a választási elnök dr. Janits Imre urat jelentette ki a kerület megválasztott országgyűlési képviselőjének. Az e választásról felvett, 1895. évi április 25-én kelt jegyzőkönyv szerinti a két jelölt közül dr. Janits Imrere feljegyeztetett 923, ifj. gróf Zichy Jánosra 847 szavazat. Mindössze tehát 76 szavazattal több jegyezett fel a megválasztottnak kijelentett országgyűlési képviselőre, a szavazatszedő küldöttségek jegyzőkönyveinek tanúsága szerint pedig 345 szavazat utasított vissza.

Ezt a választást, a melynek vezetésében és a szavazatok szedésében alkalmazott hivatalos erőszak az 1874: 33. t.-c. rendelkezéseinek megtörésével és kijátszásával meghamisította a kerületbeli választók igazi többségének akaratát, kérvénynyel támadjuk meg. A választási jegyzőkönyvben kitüntetett 76 szavazattöbbség ugyanis csak úgy volt elérhető, hogy a választott képviselőre adott feljegyzett szavazatok között *hamis szavazatok, még halottak szavazatai* is fordulnak elő. Míg viszont a megválasztott képviselő ellenjelöltjére, ifj. gróf Zichy Jánosra szavazni jelentkezett választók a törvény büns megsértésével és a választásnál közreműködő közegek törvényellenes cselekményei által tömegesen meggátoltak választási joguk gyakorlásában. Mert nem csupán a visszautasított szavazatok jegyzékébe bevett 345 választó, hanem *több mint 360 oly* választónak szavazata utasított vissza jogtalanul, törvényellenesen és felháborító módok és ügyek felhasználásával, kik ifj. gróf Zichy Jánosra akarták adni szavazatukat s e célból megjelentek a szavazatszedő küldöttség előtt.

A március 20-iki „választás.“

A tényállás kellő megállapítása céljából előre kell bocsátanunk, hogy dr. Szulyovszky Dezső választási elnök ur f. évi március 20-án első ízben megtartott képviselőválasztás alkalmával mint a II. szavazatszedő küldöttség elnöke működött. Ezen küldöttségnél történt meg akkor az, hogy Nyitra város választóinak késő estig tartott leszavaztatása után a többi oda beosztott községek ifj. gróf Zichy-párti választói a községek sorrendjében *együttalában nem bocsátottak a katonai kordonokon át, a gyülekezési helyüktől több mint egy kilométernyi távolságra levő szavazatszedő-küldöttség helyiségéhez.* Az ezen választásról felvett szavazási listástrom azt bizonyítja, hogy a II. küldöttséghez beosztott valamennyi 14 vidéki községből csak a Látókőz-párti választók bocsátottak községenként szavazásra, míg az ifj. gróf Zichy-párti választók, kik az akkori metsző szelben, hidegben, zuhogó esőben és feneketlen sárban a szabad ég alatt az egész napnak folyamában és az éjszakán át voltak kénytelenek állani, meggátoltak szavazati joguknak a községek sorrendjében való gyakorlásában. Ezen és az ezzel kapcsolatos cselekmények miatt dr. Szulyovszky Dezső ur ellen bünvádi feljelentés adatott be.

Dr. Szulyovszky Dezső.

Távol van tőlünk törvényességi kifogást emelni az ellen, hogy ezen előzmények és a bünvádi eljárás megindítása céljából beadott feljelentés dacára Nyitramegye központi választómánya a f. évi április 24-ére kitűzött választás vezetésével dr. Szulyovszky Dezső urat, most már mint választási elnököt bízta meg. Az ellen sem teszünk törvényesség szempontjából kifogást, hogy éppen ő reá bízta a központi választómánya a választási elnök funkciót, a ki azon időben is a nyitrai szabadelvű párt végrehajtó-bizottságának elnöke volt s a kivel Nyitra város tanácsa A. / a. ide eredetben esatolt 1895. évi április 6-án kelt végzés tanúsága szerint, kövendenül a második választást megelőzőleg, mint az ottani szabadelvű párt végrehajtó-bizottságának elnökével érintkezett. E végzés ugyanis felhívja Markovics János néppárti és dr. Szulyovszky Dezső szabadelvű párti végrehajtó-bizottsági elnök urakat, hogy a f. évi április 24-ére kitűzött s jelen kérvénynyel megtámadott országgyűlési képviselőválasztásra való tekintettel a választásra a városba érkező fogatok után járó követvándíjak általánosítása iránt ajánlataikat a tanácsnak beterjesszék, mert ellenesethen az illető vámnál a választókat behozó fogatok egyenként lesznek megállítva és a vámdíjak beszedve.

A törvény nem tartalmaz kifejezett tilalmat arra nézve, hogy az egymással szemben álló pártok végrehajtó-bizottságainak a választási harc vezetésével megbízott elnökei közül az egyik vagy másik küldessék ki a választási elnöknek a pártok fölött álló s elfogulatlanságot és igazságosságot igénylő hivatása gyakorlására. Eppen azért azt, hogy a nyitrai szabadelvű párt végrehajtó-bizottságának elnökére bízott az április 24-ére kitűzött választásnak vezetése is, csupán az általunk e kérvénynyel megtámadott választás ténybeli előzményeinek feltüntetése és jellemzése céljából megemlítvén, a választási elnök által elkövetett jogtalan és törvényellenes cselekményeket fogjuk előadni és bizonyítékokkal támogatni.

A „rendezőik“.

Dr. Szulyovszky Dezső választási elnök ur azzal kezdte f. évi április 23-án, a választást megelőző napon, elnöki tevékenységét, hogy az ifj. gróf Zichy János pártjából nála a párt elhelyezése céljából történő elnöki intézkedések tudomásul vétele végett megjelent s a párt által megbízott választók, névszerint gróf Zamojsky Jenő, dr. Bangha István és Kubinyi Endre urak előtt kijelentette, hogy az érintkezést a szavazatszedő küldöttségek helyiségei és a Zichy-párti választók közt ő fogja saját maga által kiválasztott és e célra alkalmazott rendezők által fenntartani. Kijelentette, hogy a Zichy-párti választók községenként, mikor a szavazás sora reájuk kerül, saját rendezőivel ő maga fogja a szavazási helyiségekhez hivatni s e fölött kizárólag ő intézkedik. Megtagadta a Zichy-párti említett megbízottai ama követelésének teljesítését, hogy a Zichy-párti választókat e párt saját rendezői vezethessék a szavazatszedő küldöttségek helyiségei elé. És megtagadta annak a követelésnek teljesítését is, hogy akkor, mikor a Zichy-párti választókat az elnök által kijelölt rendezők a gyűléshelyről a szavazatszedő küldöttségek helyiségeihez vezetik, a Zichy-párt által kijelölt rendező legalább szintén kíséresse a küldöttség helyiségeihez az e pártbeli választókat, mikor a gyűléshelyről az elnök által megbízott rendezők vezetése alatt szavazati joguk gyakorlása végett felhivatván, el fognak indulni. Ezen most előadott nyilatkozatoknak megtételét a B. / a. okmány bizonyítja.

1275 lépés.

Az ifj. gróf Zichy pártbeli vidéki választóknak gyűléshelye, a hol a választás napján tartózkodni kötelesek voltak, a választási elnök által a nyitrai honvédkaszárnya mögötti téren jelöltetett ki. E hely az I. szavazatszedő küldöttségnek a meghalaz mellett oldalt fekvő helyiségétől 1275 lépényi távolságra fekszik s az ut megtétele e két pont között gyalog és rendes lépésben 15 pernyi időt vesz igénybe; a II. szavazatszedő küldöttségnek a városházán levő helyiségétől pedig 930 lépés távolságban van s e két végpont között gyalog és rendes lépésben 11 per szükséges az ut megtételére. A Zichy-párt gyűléshelye és a szavazatszedő küldöttségek helyiségei között, az idevezető utcákon fegyveres csendőrök által alakított nyolc kordon volt felállítva. És pedig három kordon a kaszárnyától ama két utca torkolatáig, melyek közül az egyik balról az I. küldöttséghez, jobbról a II. küldöttséghez vezet, három kordon pedig külön az I. küldöttséghez vezető utca elágazásában, két kordon pedig a II. küldöttséghez vezető elágazó utcában volt elhelyezve. Míg a kereszt utcákat külön kordonok szállítottak meg.

Elnöki intézkedések.

Ezen csendőr-kordonokon a választás napján, április 24-én d. u. 2 1/2 órától kezdve csak a választási elnök által kiállított menetjeggyel bíró egyének bocsátottak át. A választási elnök a Zichy-párti rendezők részére mindössze 6 menetjegyet szolgáltatott ki, melyek mindegyike névre szólott, de a választóknak a csendőr-kordonokon átvezetésére nem jogosított föl. A Janits-párt választói és küldöncsei százával kaptak ily közlekedési jegyeket.

A csendőr kordonoknak felállítására, azoknak április 24-én d. u. 2 1/2 órákor történt eljárása, a minék folytán ez időtől fogva a kordonokon csupán maguk a közlekedési jegyek felmutatói mehettek át, oly helyzetet teremtett a Zichy-párt részére, hogy csupán a választási elnök tetszésétől és önkényétől függött, vajjon e párt választói eljuthatnak-e a szavazatszedő-bizottságok elé, mikor a szavazás sora reájuk kerül, mint ezt a C. a. tanúsítvány igazolja.

Esti 7 1/2 óráig a választási elnök megkezdte az intézkedést arra nézve, hogy míg az I. küldöttséghez beosztott első 19 község szavazott, a Zichy-párti választókat községenként bevezetette az egy kilométernyi távolságban fekvő gyűllyhelyükről, oda kiküldött rendezői által, a szavazatszedő küldöttséghez, úgy, hogy legelőbb a szavazás indokolhatatlan hazasá-vonása volt kifogásolható. Ezen első 19 községből esti 7 1/2 óráig dr. Janits Imrere szavazott 209, ifj. gróf Zichy Jánosra 279 választó.

Sütötben.

Ekkor azonban beállván a sötétség is, a választás képe egészen megváltozott. Minthogy eddig, dacára annak, hogy 86 Zichy-párti választó utasított vissza csak az I. küldöttségnél, ifj. gróf Zichy Jánosnak az I. szavazatszedő küldöttségénél 70 szavazattöbbsége volt és az I. küldöttséghez beosztott községek közül még 11 népes község nem szavazott, melyekben a Zichy-pártnak köztudomáslag túlnyomó többsége volt, a választási elnök más eljárásához folyamodott.

A sorrendben Kis-Lapás után következő Csehi és Nagy-Ernőke községek Zichy-párti választóit erőszakkal meggátolta abban, hogy mikor a szavazás sorrendje reájuk került, az I. szavazatszedő küldöttség előtt megjelenhessenek. A Zichy-párt gyűllyhelyéről ugyanis a községek Zichy-párti választói eljutottak jóval azelőtt, hogy a szavazás sorrendje reájuk került, a nyitrai szabadelvű-kör helyisége előtt álló csendőr kordonig. Itt azonban, dacára annak, hogy három óráig vártak, át nem bocsátattak a kordonon, mert a választási elnök rendezőt nem küldött értük, e nélkül pedig hasztalan követelték az át bocsátást.

Elkéstek.

Végre három órai várakozás után megjelent egy Rampacher nevű elnöki rendező, a ki Csehi község Zichy-párti választóit felhívta, hogy szavazni menjenek. E választók erre futva mentek az innen körülbelül 380 lépésnyi távolságban levő szavazatszedő küldöttség helyiségéig, de ott a kapunál álló csendőrök ismét nem bocsátották őket be. Néhány peronyi ott várakozásuk után kijött az udvarból egy elnöki rendező, a ki az elnök utasítására hivatkozva, azt mondta, hogy Csehi község és Nagy-Ernőke község Zichy-párti választói elkéstek és csak zárórakor fognak szavazhatni. Együttal elrendelte, hogy Csehi község Zichy-párti választói a kaszárnya melletti gyűllyhelyre csendőr által visszakísértesse. Ezen ténykörülmenyek igazolására csatloljuk az L. E. alatti bizonylatokat, melyek konstatálják, hogy dacára a szavazatszedő küldöttség helyiségében a Zichy-párti bizalmi férfiak felszólalásának, kik követelték, hogy Csehi és Nagy-Ernőke községek Zichy-párti választói hivassanak be, a választási elnök behívásuk iránt szinleg rendelkezést tett ugyan, de a kiküldött rendező a községek választóit nem ment el és azok emélfogva nem bocsátattak át a csendőr kordonokon.

Ugyanez történt éjjeltájban más formában Bodok község Zichy-párti választóival is. Ezeket a kaszárnya melletti gyűllyhelyen ugyancsak a Rampacher nevű rendező felhívta ugyan, hogy jöjjenek szavazni, de ez a rendező kecskéjével rögtön visszahajtatott, a nyomban megindult Bodok községbeli Zichy-párti választókat pedig a kaszárnya melletti első kordon hadnagyparanosnoka, mikor a választók gyalog odaértek, nem engedte átmenni a kordonon, arra hivatkozván, hogy neki az a határozott utasítása van, hogy elnöki rendező vezetése nélkül választókat a kordonon ne bocsásson át, az elnöki rendezőt pedig nem látja.

Ekként Bodok község Zichy-párti választói szinleg szavazásra felhívtak ugyan, de a csendőr-

kordonon át nem bocsátáttak, választási joguk gyakorlásában a községek sorrendjében erőhatalom által megakadályoztatták. Erre végre csatloljuk az F. G. bizonylatokat.

Tervszerű törvénysértés.

Az előrebocsátottakból nyilvánvaló, hogy a választási elnök a Zichy-párti választóknak a szavazatszedő küldöttségtől egy kilométernyi távolságra elhelyezése, az ellenzéki választók részére kijelölt hely és a szavazatszedő küldöttség közti hosszu utnak csendőr kordonokkal történő elzárása és az által, hogy az egy kilométernyi távolságban levő Zichy-párti választóknak értesítését arról, hogy a község szerinti szavazás sora reájuk mikor kerül és ezzel kapcsolatban megengedését annak, hogy a katonai kordonok részükre egyáltalában megnyitassanak, mikor a szavazás sora reájuk kerül, kizárólag a maga, illetőleg az általa kijelölt rendező részére tartotta fenn, megsértette a választási törvénynek ama rendelkezéseit, melyek a választók szavazati joga gyakorlásának szabadságát biztosítják s melyek azt parancsolják, hogy egyrésztől a választók, másrésztől ezek bizalmi férfai és vezetői, ezek kézbesítésével pedig a választók és a szavazatszedő küldöttség között az érintkezés lehetősége mindig fennmaradjon és hogy ilyenkor a választók akkor, mikor a községek rendjében a sor reájuk kerül, választási jogukat minden akadály nélkül szabadon érvényesíthessék.

Azon intézkedése által pedig, hogy az ellenzéki választók csak az ő általa kijelölt rendezők vezetése alatt juthassanak egy kilométernyi hosszu uton és az éj sötétjében gyűllyhelyükről községenként a szavazatszedő küldöttségek helyiségébe és hogy a vezetésre nézve még a pártbeli ellenőrzés is kizárva, nem engedvén meg azt sem, hogy egy az ellenzéki által megbízott rendező kísérhesse az esetleg ellenpártbeli kortések kezébe adott választókat, — oly törvénysértést követett el, melyt a képviselőház a maga híralbizottságai által nem szabad, hogy szentesítsen, mert ez a gyakorlat, ha egyszer meg van engedve, lehetetlenül fogja tenni az országban a szabad választást, a választási elnököt pártatlan állásból az egyik vagy másik párt legfőbb kortesévé fogja lesilyesztetni s a legdurvább visszaéléseket alkalmas meghonosítani. Törvénysértés ez még akkor, és abban az esetben is, ha ezt a jogot oly elnök gyakorolja, a ki nem tartozik semmiféle pártkötélkehez, vagy nem játszik valamely párt szervezésében exponált szerepet; de kétszeres törvénysértés akkor, ha ezt a jogot mint választási elnök az egymással szemben álló és harcot vívő pártok valamelyikének tagja gyakorolja, a kiből mindeket egyuttal ama párt végrehajtó bizottságának elnökét látja és ismeri. Ha ez a törvénysértés megtörtént, akkor a képviselőház házszabályai 71. §-a, d) pontjának esete forog fenn, mert ez az eljárás az 1874. törvényekben körülírt szabályoknak, melyek a választói jog szabad és akadálytalan gyakorlását követelik meg és feltételezik, oly mérvű megsértését képezi, a mely mellett a választás eredménye a többség akarata kifejezésének semmiféle körülmeny között sem tekinthető, mert az ezen elnöki intézkedések megtételét már előzetesen kizárja.

A „többség akarata“.

Nem is lehet kétség az iránt, hogy mi volt a fennforogó esethen annak az elnöki intézkedésnek indoka és célja, hogy a községek csak az elnök önkénye szerint bocsátattak, vagy nem bocsátattak, mikor a szavazás sora reájuk került, szavazatszedő küldöttség elé. Ennek kézzel fogható magyarázatát Csehi és Bodok községekre vonatkozólag a szavazási lajstrom adja meg. Ez azt bizonyítja, hogy Csehi község 50 választója közül csak 17 szavazat, Bodok község 47 választója közül pedig mindössze 2 szavazat van dr. Janits Imrere bevezetve, míg a többi választó Zichy-párti volt, a kiket a községek sorrendjében meg kellett gátolni a szavazásban, hogy vagy túrelműket veszelve, vagy az éj sötétjében elnöki rendezők által a szavazatszedő küldöttség helyisége és a kaszárnya melletti gyűllyhely között idostova sétáltatva ha nem párolognak el teljesen, a hajnali órákban legalább tetemesen megfogyatkozva jelenjenek meg a küldöttség előtt.

Az ekként vezetett választás eredményét a többség akarata kifejezésének tekinteni nem lehet.

A Nyitra megye nyitrai kerületben folyó évi április 24-én megéjtett választás tehát az előadottak alapján már a házszabályok 71. §-ának d) pontja alapján is megsemmisítendő.

E mellett azonban, mint előrebocsátottuk, e választásnál a házszabályok 71. §-a c) pontjának esete is fennforog, mert dr. Janits Imrere egyfelől oly egyének is szavaztak, kik szavazati joggal nem bírnak, másfelől pedig jogosult választók, kik ifj. Zichy János grófra akartak szavazni, a közreműködő községek törvényellenes eszelekményei által szavazati joguktól megfosztattak, még pedig oly számban, hogy e törvénysértő eszelekmények nélkül ifj. gróf Zichy János kapott volna ellenjelöltjével szemben legalább 400 szavazatnyi többséget.

Hamis szavazatok:

a) nyitraiak.

Nyitra városnak azon szavazói között, a kik dr. Janits Imrere április 25-én éjjeltájban szavaztak és a szavazók lajstromába bejegyeztettek, szerepel Zsigmond János neve. Az e néven jogosult választó, mint nyitrai kegyesrendű gimnáziumi tanár vétetett fel a választók lajstromába, de jelenleg mint gimnáziumi tanár a lévai kegyesrendű társházban lakik. Nyitrai nem jelent meg az április 24-iki választásra, ennek folyamában nem szavazott, hanem az ő neve alatt jogtalanul Zsigmond Antal nyitrai polgári iskolai tanár jelent meg a t. szavazati küldöttség előtt, kinek szavazati joga nincs s hamisan, más neve alatt szavazott dr. Janits Imrere. Ezt a H. alatt idecsatolt tanúsítvány igazolja, melyben a jogosult választó kijelenti, hogy ő szavazati jogát nem gyakorolta és igazolja az I. alatti tanúsítvány, mely szerint Zsigmond Antal szavazott jogtalanul Zsigmond János helyett.

Hasonlóképen ezen nyitrai városi szavazók között, a kiknek szavazata dr. Janits Imrere április 25-én éjjeli három óra tájban jegyeztetett fel, feltalálhatók: Schwarz Fülöp id. szabó, Schiller Mihály szikvizsgálós és Löw Dávid háztulajdonos, a kisk a K. N. alatt csatolt halottképméltetések és tanúsítvány szerint hónapokkal azelőtt meghaltak s így helyettük és nevükön mások hamisan és jogtalanul szavaztak dr. Janits Imrere.

Ugyancsak a nyitrai városi azon szavazatok között, melyek április 25-én éjjel után adattak dr. Janits Imrere, előfordul a szavazási lajstromban Weisz Dávid háztulajdonos helyett és nevén Weisz Dávid nyitrai koresmáros szavazott, kinek szavazati joga nincs; szavazati joggal bíró Weisz Dávid nyitrai lakos Nagy-Ernőke választói sorában szavazott dr. Janits Imrere.

b) vidékiek.

Hasonlóképen hamis a zsdrei választók között Kovács József szavazata, a ki helyett, mint az N. N. a. igazolja, Faber József, szavazati joggal sem bíró egyen szavazott, míg az igaz Kovács József ifj. gróf Zichy Jánosra akart szavazni de azal az indoklással, hogy a választói joggal bíró Kovács József már leszávazott, visszaautasított.

Végül az alantabb A₁ alatt csatolt tanúsítvány azt igazolja, hogy Aba-Lehota község szavazói között, a kik dr. Janits Imrere jegyeztettek fel, a Bernát János nevű bejegyzett szavazott hamis, mert a szavazati joggal bíró Bernát János ifj. nem dr. Janits Imrere, hanem ifj. gróf Zichy Jánosra akart szavazni, de elutasított s helyette és neve alatt másvalaki szavazott dr. Janits Imrere.

„Betűhák“.

A halottak leszávaztatásának méltó kiegészítésül megtörtént azután az, hogy a leghitelebb ürügyek alatt, a választási eljárás vége felé már nem is leplezve, mind fokozottabb mértékben fosztották meg azokat a választókat, kik ifj. gróf Zichy János mellett foglaltak állást, szavazati joguktól. Epre módot és alkalmat mindenekelett a választói névlajstrom rosszirása s különösen a nevek betűinek ennek a választásnak céljaira külön felalált exegézise

szolgáltatót. Ennek megfelelőleg a visszautasítottak jegyzékében felsoroltak közül szavazati jogától megfosztatták:

Viezen János, ghymes-kosztolányi választó azért, mert a választói névjegyzékben Viezen János néven van betűhibából felvéve.

Bencez György ghymes választó azért, mert állítólag Vencz Györgynek mondta magát, mikor szavazni kart.

Czinbula István, cabaj választó azért, mert a választói névjegyzékben neve Czinbalának is olvasható.

Palkó János, cabaji választó azért, mert a névjegyzékben Palkának is olvasható.

Palkó József legid. cabaji választó ugyanazért.

Szollár Albert, úzbégli választó azért, mert a névjegyzékben neve Szallárnak is olvasható.

Janicsi Ádám, úzbégli választó azért, mert neve a névjegyzékben Janis-nak is olvasható.

Nagy-Hind községből: Bellan János azért, mert a névjegyzékben neve Billan-nak, Schézer Imre azért, mert a névjegyzékben neve Schüzernek olvasható.

Család községből: Lacza Mihály, Lacza József, Lacza János Filop fia azért, mert nevük a névjegyzékben Lairá-nak is olvasható.

Lapás-Gyarmath községből: Duhony János Jankó azért, mert neve a névjegyzékben Tankónak is olvasható.

Pográny községből: Pindes Péter rendek azért, mert a rendek szó a névjegyzékben vendeknek is olvasható; Szomolányi János és Szomolányi Miklós azért, mert a névjegyzékben Szomolányi-nak, Pindes János rendek azért, mert a névjegyzékben a rendek szó úgy néz ki, mint vendek, Síma Vendel azért, mert a névjegyzékben Venczel van beírva.

Zsére községből: Bengyák Máté azért, mert a névjegyzékben Benyák Máténak van írva.

Kálaz községből: Mankovszky György azért, mert a névjegyzékben mint Mankovszky szerepel.

Molnos községből: Lieszkovszky József és Lieszkovszky János azért, mert a névjegyzékben Liszkovszky-nak vannak írva.

Tornos községből: Bencez István azért, mert neve a névjegyzékben Bena-nak is olvasható, Szladeska Mihály azért, mert a névjegyzékben Szladeskó-nak is olvasható.

Csehi községből: Simoncsics Pál azért, mert a névjegyzékben Simoncsik-nak is olvasható.

Nagy-Emöke községből: Csanky József azért, mert a névjegyzékben Csanky-nak is olvasható, Kelemen János Bencez azért, mert a névjegyzék írása szerint a Bencez úgy néz ki, mint Bena.

Salgócska községből: Prohászka József azért, mert a névjegyzékben Prohászka is ki-betűzhető, Kostyáni József azért, mert a névjegyzékben Kótyáni József van írva.

Saágh községből: Ridzi Mihály azért, mert a névjegyzékre az is ráfogható, hogy ott Ridri van írva.

Azok közül, a kik a visszautasítottak jegyzékébe nem vettek fel, megfosztatták szavazati joguktól:

Elecske községből: Ilencsik Imre azért, mert a névjegyzékben neve Klencsik-nek is olvasható.

Románfalú községből: Lakos Pál azért, mert neve a névjegyzékben Labos Pálnak is olvasható, Maron József azért, mert a névjegyzék másolójának írása szerint e név Maron és Maran is lehet, Majzel György azért, mert a névjegyzékre rá lehet fogni, hogy ott Majrel van írva, Novaczedlik István azért, mert a jegyző azt állította, hogy Novaczedlik-nek hívják, Podszednie János azért, mert neve a választói névjegyzékben Podszednik-nek is olvasható, Trbenszky Vince azért, mert a választói névjegyzékben Tibenszkinék olvasható, Rusniz Ádám azért, mert neve a névjegyzékben Kusir-nak van írva, Vondena Pál azért, mert neve a névjegyzékben Vandena Pálnak is olvasható.

Ezt az O. és P. a. tanúsítványokkal igazoljuk, a mit különben e választók beszerzendő névjegy-

zékébe hvezetett ezen neveknek a visszautasított választók jegyzékébe vett nevével való egybevevése kétségtelenné tesz.

Kétféle mérték.

Ezen szemmel látható és kézzel fogható leírás hibákat mindkét szavazatszedő küldöttség elnökei arra használtak fel, hogy a jogosult választói, mert ifj. gróf Zichy Jánosra akart szavazni, megfosszák szavazati jogától, a helyett, hogy köteleességükhöz hűven a személyazonosságát állapították volna meg. Hogy a most elősorolt elutasított szavazók, jogosult választók is ifj. gróf Zichy Jánosra akartak adni szavazatukat, azt az előbb elősorolt tanúsítványok is bizonyítják. Ezt még azzal akarjuk itt kiégesztetni, hogy ha a szavazatok elutasításának ez a jogtalan és törvénytelen módja ifj. Zichy János ellen alkalmazható, akkor azt a dr. Janits Imrere szavazók-nál is kellett volna alkalmazni, mert pl. az nem volt megengedhető, hogy Csizsinszky Ágost nyitrai kir. alügyész, a ki a névjegyzékben hibás másolás folytán, mint Csizsinszky Lajos szerepel, ezen utóbbi néven, a mi valóságos önelkeresztelést jelent, jelentkeztek a II. szavazatszedő küldöttség előtt és magát Csizsinszky Lajosnak nevezzék, adja dr. Janitsra szavazatát, a mint azt az A. alatti tanúsítvány igazolja.

A személyazonosság.

Az elősorolt hihetetlen és megdöbbentő törvénytellenességek sem voltak elégségesek arra, hogy ifj. gróf Zichy Jánost megbuktassák. Ezért történt az, hogy mikor látták azt, hogy leírás hibákba sem lehet kapaszkodni, mikor látták, hogy a Zichy-párti választók bámulatraméltó türellemmel kitartottak az egész napnak és éjnek folyamán és nem engedték magukat, az ellentük esendőri karhatalommal gyakorolt erőszak által szavazási jogok gyakorlásában megátallítani és egész községek bevárták április 25-nek hajnalát, hogy ha már a községek sorrendjében meghamisított választási jogok érvényesítése lehetetlen, másnap hajnalban szavazhassanak, akkor egyre fokozódottabb mértékben utasították vissza a választók annak segélyével, hogy a jegyzők egyszerűen megtagadták a jelentkező Zichy-párti választók a zonoságát. Vagy azt mondták, hogy az illető választót nem ismerik, noha jól ismerték, vagy hogy a jelentkező Zichy-párti választó korosabb vagy fiatalabb a szavazók lejárójában kitüntetett korvétel, a mi, mint alább igazolni fogjuk, nem volt igaz. És ezt elégek tartották a küldöttség elnökei arra, hogy a községek választásának az esti és éjjeli órákban a dr. Janits Imre győzelmet fenyegető veszély fokozódásához képest, mind nagyobb hányada, egyes községeknél a választóknak háromnegyed része, a személyazonosság meg nem állapíthatása címén a jogtalanul és törvénytellenesen visszautasítottak jegyzékébe kerüljön.

Ujabb bizonyítékok.

Kézzelfogható bizonyossággal állapítják ezt meg az egyes községekre néve a választói névjegyzék és a szavazók, valamint a visszautasítottak névjegyzéke által, tehát közközmányilag igazolt következő számadások és az ezzel kapcsolatban mellékelt tanúsítványok.

Megjegyezzük, hogy a községek felsorolásában azt a rendet követjük, melyen a községek a szavazatszedő küldöttségekhez bocsátattak.

Az I. szavazatszedő küldöttségénél: Ghymes 91 választója közül dr. Janitsra szavazott 34, ifj. gróf Zichyre 36 választó. Visszautasított 2 választó. A T. a. tanúsítvány azt igazolja, hogy Nagy-Hind választói közül Farkas József, Barát István Iскó, Baráth István, Mikcs János matyó, Belan János, Szezer Imre és Mikla András visszautasított választók azonosok a választói névjegyzékbe beírt ugyanevű választókkal, hogy a községi jegyző jobb tudomása ellenére kifőcsalta azonososságukat, hogy a községi bíró erre néve meg sem kérdezte, hogy tehát visszautasításuk jogtalan volt.

Az R. R. a. csatolt tanúsítvány azt igazolja, hogy Hók Márton, Molnár János misák, Borbély Lajos, Sveez József id., Nagy Ádám, Richter Pál, Fazekas Károly, Andrásó Egyed, Varga Mihály, Andrásó Imre id., Herczeg István, Hók Tádé, Prikril Bde, Hók József, Gál Vince, Bencez György Zichy-párti választók jogtalanul és törvénytellenesen utasítottak vissza, mert a választói névjegyzékben előfordult ugyanevű választókkal azonosok s a községi jegyző jobb tudomása ellenére vonta kétségbe azonososságukat.

Ghymes 91 választója közül dr. Janitsra szavazott 34, ifj. gróf Zichyre 36 választó. Visszautasított 2 választó.

Az R. R. a. csatolt tanúsítvány azt bizonyítja, hogy Hók Márton, Molnár János misák, Borbély Lajos, Sveez József id., Nagy Ádám, Richter Pál, Fazekas Károly, Andrásó Egyed, Varga Mihály, Andrásó Imre id., Herczeg István, Hók Tádé, Prikril Bde, Hók József, Gál Vince, Bencez György Zichy-párti választók jogtalanul és törvénytellenesen utasítottak vissza, mert a választói névjegyzékben előfordult ugyanevű választókkal azonosok s a községi jegyző jobb tudomása ellenére vonta kétségbe azonososságukat.

Cabaj község 38 választója közül dr. Janitsra szavazott 16, ifj. gróf Zichyre 11 választó. Visszautasított 2 választó. Csápor község 33 választója közül dr. Janitsra szavazott 8, ifj. gróf Zichyre 16 választó. Visszautasított 7 választó. Az S. a. tanúsítvány azt igazolja, hogy Czabaj és Csápor község választói közül Czinbula István, Kucsera József, Palkó József, ifj. Kibik Mihály, Bapka József ifj., Kovács János, Palkó János, Ligacs József és Palkó József, kik a szavazatszedő küldöttség előtt ifj. gróf Zichy Jánosra akartak szavazni, ugyanazosok a névjegyzékbe beírt ugyanevű választókkal s a községi jegyző jobb tudomása ellenére tagadta meg azonoságukat, visszautasításuk tehát jogtalanul történt.

Nagy-Hind község 47 választója közül dr. Janitsra szavazott 12, ifj. gróf Zichyre 27 választó. Visszautasított 7 választó. A T. a. tanúsítvány azt igazolja, hogy Nagy-Hind választói közül Farkas József, Barát István Iскó, Baráth István, Mikcs János matyó, Belan János, Szezer Imre és Mikla András visszautasított választók azonosok a választói névjegyzékbe beírt ugyanevű választókkal, hogy a községi jegyző jobb tudomása ellenére kifőcsalta azonososságukat, hogy a községi bíró erre néve meg sem kérdezte, hogy tehát visszautasításuk jogtalan volt.

Lapás-Gyarmath 54 választója közül dr. Janitsra szavazott 23, ifj. gróf Zichyre 22 választó. Visszautasított 5 választó. Az U. a. csatolt tanúsítvány igazolja, hogy Lapás-Gyarmath választói közül Schloszár Lukács, Duhony Vince, Duhony János Jankó, ifj. Családi János, Duhony József kaplonkás ifj. gróf Zichyre jelentkeztek szavazni, hogy azonosok az e néven bejegyzett hasonló nevű választókkal s jogtalanul utasítottak vissza.

Nagy-Lapás 15 választója közül dr. Janitsra szavazott 9, ifj. gróf Zichyre 29 választó. Visszautasított 9 választó. A V. a. csatolt tanúsítvány igazolja, hogy Nagy-Lapás választói közül Charcsék Mihály, Szank Mihály zalorka, Charcsék János eszámé, Charcsék János, duraj, Mokos István, Charcsék Ferenc, Duchony Pál, Szank János és Charcsék Tamás ifj. gróf Zichy Jánosra jelentek szavazni, hogy azonosok a beírt ugyanevű választókkal és jogtalanul utasítottak vissza.

Rohamos emelkedés.

Nagy- és Kis-Lapás község beszavazása után történt, hogy mint fentebb előadtuk, Csehi és Emöke községek Zichy-párti választók nem bocsátottak a esendőri-kordonokon át a szavazatszedő küldöttséghez, dacára annak, hogy őket illette meg a sorrendben a szavazás joga. Ez időtől kezdve azután a visszautasított választók száma is rohamosan emelkedett, mert e nélkül lehetetlen lett volna dr. Janits számára kiadni a mandátumot.

Igy Geszthe 30 választója közül szavazott és bejegyeztetett dr. Janitsra 9, ifj. gróf Zichyre 8 választó. Visszautasított 12 választó. A V. 2. a. csatolt tanúsítvány azt bizonyítja, hogy Geszthe választói közül Belan József, Palkó István, Bras József kasi, Bras Pál, Bras Ferenc Imre, Bras János, Bras Ferenc Imre, Bras József, Bras Imre és Szabó József visszautasított választók ifj. gróf Zichy Jánosra akartak szavazni, hogy azonosok a névjegyzékbe bejegyzett ugyanevű választókkal, hogy azonoságukat a jegyző

rosszhiszeműleg tagadta meg s hogy ennél fogva jogtalanul vétettek be a visszautasítottak jegyzékébe.

Darázs község 35 választója közül dr. Janitsra szavazott 9, ifj. gróf Zichyre 17 választó. Visszautasított 4 választó.

Pográny község 77 választója közül dr. Janitsra szavazott 14, ifj. gróf Zichyre 36 választó. Visszautasított 24 választó.

Zsére község 79 választója közül dr. Janitsra szavazott 15, ifj. gróf Zichyre 27 választó. Visszautasított 36 választó.

Kálaz község 41 választója közül dr. Janitsra szavazott és bejegyeztetett 9, ifj. gróf Zichyre 16 választó. Visszautasított 16 választó.

Aba-Lehota község 40 választója közül dr. Janitsra szavazott és bejegyeztetett 4, ifj. gróf Zichyre 15 választó. Visszautasított 19 választó.

Gerencsér község 41 választója közül dr. Janitsra szavazott és bejegyeztetett 12, ifj. gróf Zichyre 10 választó. Visszautasított 19 választó.

Csitár község 31 választója közül dr. Janitsra szavazott és bejegyeztetett 1, ifj. gróf Zichyre 14 választó. Visszautasított 12 választó.

Molnos község 25 választója közül dr. Janitsra szavazott és bejegyeztetett 3, ifj. gróf Zichyre 6 választó. Visszautasított 16 választó.

Tormos község 38 választója közül dr. Janitsra szavazott és bejegyeztetett 6, ifj. gróf Zichyre 21 választó. Visszautasított 11 választó.

Csehi község 50 választója közül dr. Janitsra szavazott és bejegyeztetett 17, ifj. gróf Zichyre 15 választó. Visszautasított 8 választó.

Nagy-Emőke község 53 választója közül dr. Janitsra szavazott és bejegyeztetett 26, ifj. gróf Zichyre 16 választó. Visszautasított 8 választó.

Bodók község 47 választója közül dr. Janitsra szavazott és bejegyeztetett 2, ifj. gróf Zichyre 26 választó. Visszautasított 19 választó.

A választóknak névjegyzéke, a szavazóknak a képviselőházhoz benyújtott mandátum mellé fűzött jegyzéke és a visszautasított szavazóknak a küldöttségi jegyzőkönyvekhez csatolt lajstroma által közokiratilag igazolt ezen számadatok azt bizonyítják, hogy a visszautasítások jogtalanul és önkényileg azon arányban történtek, a mely arányban a Zichy-párton jelentkező szavazókat meg kellett fosztani szavazati joguktól azon cél elérése végett, hogy dr. Janits Imre részére 70—80 fiktív szavazattöbbség kimutatható legyen.

Az aláírók.

A feltüntetett számadatok érdembeli kiegészítéséül csatoljuk, megjegyezve, hogy valamint az előbbi, ugy a következő tanúsítványokat is oly választók írták alá, kiknek szavazata ifj. gróf Zichyre elfogadtatott:

a W. a. tanúsítványt, mely azt igazolja, hogy Darázs község választói közül Molnár Mihály, Vandra Gáspár, Iváncsik Miklós, Bankó Imre, Fogada Mihály, Vancsó András és Jurinik Mihály;

az X. a. tanúsítványt, mely azt igazolja, hogy Pográny választói közül Pindes József Ambró, Pindes Péter, Czákó József, Szombat János, Pocsik János ifj., Jancsovic István, Szomolányi János, Zelenka János, Szomolányi Miklós, Pocsik János öreg, Pindes József rendek, Molnár János, Sima Vencel, Konde József öreg, Pocsik István, Mészáros István, Bús József ifj., Jancsovic Ferenc, Szapár István, Szombat József, Tóth János ifj., Tóth Antal, Tóth Ferenc és Benes Ferenc;

az Y. a. tanúsítványt, mely azt igazolja, hogy Zsére választói közül Drahos István, Szórád András, Hubniczky Mihály, Elgyüt Mátás, Gál István, Otrubny József, Bencz Boldi amicskó, Prohászka András, Szórád Bálint, Vanyó Boldizsár, Bencz Adám mihók, Bús István, Dallos György, Szórád Gáspár, Prohászka József, Andrásó Mátás, Benyák Máté, Piros György, Bencz Boldi csonka, Bencz Márton, Péntes József, Kovács Károly, Gál János, Szórád György pénzes, Bús József kosut,

Kovács Gábor ifj., Elgyüt Menyhért, Andrásó János, Czígó Sándor, Rácz József, Vanyó Mihály, Kozla Pál, Rácz Mihály, Molnár Ádám, Andrásó Ferenc;

a Z. a. tanúsítványt, mely bizonyítja, hogy Kálaz választói közül Kuth Albert, Bakó Mihály, Ganda Máté, Bakó Pál ifj., Samrich István, Galaba István pénzes, Mikla Imre, Ganda János, Mankovszky Gergely, Bánovszky István, Galaba János ifj., Márton Imre kis, Galaba Péter ifj., Kámzsik István;

az A₁ a. tanúsítványt, mely azt bizonyítja, hogy Aba-Lehota választói közül Salmecky Lukács, Sasik András, Mészáros János, Mészáros Lukács, Lahucsky József, Mikula András, Bernát János, Lahucsky István, Arlebecz Mihály ifj., Burda Mihály, Veres János, Lukács Lukács, Burda István, Arlebecz Mihály id., Borány István, Bernát István, Pavel András, Biró József és Bernát Ferenc;

a B₁ a. tanúsítványt, mely azt igazolja, hogy Gerencsér választói közül Varga Mihály makli, Finta György sipisz, Szombat Miklós, Finta György sipisz, Sebők Tamás Bálint, Finta János, Sebők József Miklós fia, Czákó István, Sebők József Bálint, Tabi György, Czákó József és Finta György;

a C₁ a. tanúsítványt, mely bizonyítja, hogy Csitár község választói közül Bányi József Kovács, Petrovics József, Mátys József, Hörök Benedek, Mátys Mátás, Hörök József burgi, Balkó Imre ifj., Hörök József, Burgi Mihály ifj., Vanyó András és Mátys József;

a D₁ a. tanúsítványt, mely bizonyítja, hogy Csehi községből Földessy János hában, Németh Lőrinc ifj., Németh József ifj., Földessy János hatlász, Száraz János, Pocsik Lőrinc, Simonics Pál és Száraz József;

az E₁ a. tanúsítványt, mely azt bizonyítja, hogy Molnos községből Lieszkovszky József, Latecska Mihály, Kertész Imre, Moravcsik István, Vilina István, Bánovszky János amellak, Bánovszky János, Lieszkovszky István, Longyel József, Tóth János, Belesik József, Moravcsik István, Lieszkovszky János, Mikulasik János;

az F₁ a. tanúsítványt, mely azt bizonyítja, hogy Tormos községből Bencz István, Turdony Tamás, Brezina János ifj., Svecz János id., Konec József, Szladeska Mihály, Halász Mihály, Petrik Péter, Konec János és Moravcsik János;

a G₁ a. tanúsítványt, mely azt bizonyítja, hogy Nagy-Emőke községből Csurgali József gahér, Csanky József, Bradács József, Tanczig János Sándor fia, Csanky István ifj., Halász Mihály, Kelemen János bene, Bali Mihály;

a H₁ a. tanúsítványt, mely azt bizonyítja, hogy Románfalva községből Hudák János, Martinek Flor, Panífek Imre, Rassil József, Bakai József;

az I₁ a. tanúsítványt, mely azt bizonyítja, hogy Nemes-Kürth községből Bolecsok Tamás, Alexin János, Slanka István, Kollár Márton, Bolecsok István id., Bolecsok Mihály, Alexin Mihály és Slanka János; végre

a K₁ a. tanúsítványt, mely azt bizonyítja, hogy Pusztá-Kürth községből Kajanic Márton, Kusnir István, Karnay Gáspár, Kusnir Ádám, Csirka István, Stankó Orbán, Vaskó Tamás, Sudovszky Menyhért, Sáros István, Hrotik Vince, Ondrusek Mihály és Vondena Pál ottani lakosok és választó polgárok, továbbá az L₁, M₁, N₁ alattiban felsorolt választók.

kik az április 24-ére kitűzött választás alkalmával Nyitrán ifj. gróf Zichy Jánosra akartak szavazni, a választók névjegyzékében előforduló megfelelő nevű választókkal ugyan azonosak, a községi jegyző jobb tudomása ellenére vonta kétségbe személyazonosságukat és hogy jogtalanul és törvény ellenére utasított vissza szavazatuk.

Igazoló bizonyítványok.

De az eddig előterjesztett bizonyítékokkal nem elégszünk meg. A visszautasított Zichy-párti választók közül azoknak, kiknél ez a körvény beadására kitűzött rövid határidő alatt megszerezhető volt, anyakönyvi kivonatait és ezzel kapcsolatban az

életbenlétüket és az illető község területén lakásukat igazoló bizonyítványokat csatoljuk, közokiratilag kivánván ezzel bizonyítani, hogy a visszautasításnak indokát a visszautasított szavazók jegyzékében foglalt tényállások a választásnál közreműködő községi jegyzők által, kiknek lemondása alapján készült a jegyzék, rosszhiszeműleg koholtattak.

Ghimes Kosztolány és Ghimes Kossák csatoljuk Szegény János, Hok Márton, Molnár János nuskák, Nagy Ádám, Richter Pál, Varga Mihály, Andrásó Imre, Gál Vince születési anyakönyvi kivonatait és a községi odatarozóságunkról, valamint W; a. életbenlétükről szóló bizonyítványt, melyek bizonyítják, hogy korévük a választó névjegyzékben kitüntetett korévnek megfelel s ennél fogva nem igaz az, a mi róluk a visszautasítottak jegyzékében állítatik, hogy a névjegyzékben nem fordultak elő s nem igaz az, a mit a visszautasított Gál Vince szavazni jelentkezőt választórol a visszautasítottak jegyzéke állít, hogy a névjegyzékben kitüntetett kornál öt évvel idősebb.

Szabakusz és Menyhe visszautasított választói közül X₁—Z₁ a. csatoljuk Filop Mihály id. barát és Nyerges Mihály születési anyakönyvi kivonatait, a községi odatarozóságunkról és életbenlétükről szóló bizonyítványokat, melyek igazolják, hogy ezen ifj. gróf Zichyre jelentkezőt választók törvényellenesen utasítottak vissza, mert korévük egyezik, a névjegyzékben előfordulnak, s koholt az az állítás, mely a visszautasításnak Nyerges Mihályra nézve indokát képezi, hogy több 40 évesnél.

Csápa községre nézve csatoljuk A₂—F₂ a. Klebik Mihály, Bapka Mihály ifj., Palkó János, Lágacs József és Palkó József visszautasított Zichy-párti választók születési anyakönyvi kivonatait, községi odatarozóságunk és életbenlétük bizonyítványait, melyek azt igazolják, hogy korévük egyezik és nem igaz, hogy személyazonosságuk meg nem volt állapítható.

Nagy-Hind községből G₂—I₂ a. csatoljuk Barát István icskó és Mikle András anyakönyvi kivonatait és a kapcsolatos bizonyítványt, melyek igazolják, hogy ezen visszautasított Zichy-párti választók koréve egyezik, hogy nem igaz, hogy azonoságuk meg nem volt megállapítható és bizonyítja különösen a J. a. azt, hogy Mikle és Mikla vegyest fordul elő az anyakönyvben is.

Lapás-Gyarmath és Nagy-Lapás községből R₂—S₂ a. csatoljuk Schloszár Lukács, Duchony János, Csálady János, Duchony József, Uharesek János duraj, Uharesek János eszmár, Duchony Pál és Srunk János visszautasított Zichy-párti választók születési anyakönyvi kivonatait és a kapcsolatos életbenlétü bizonyítványt, melyek azt igazolják, hogy korévük egyezik, hogy meg nem igaz, hogy azonoságuk meg nem volt megállapítható és különösen, hogy meg nem igaz, a mit Schloszár Lukácsra a visszautasítottak jegyzékében ráfognak, hogy 38 évesnél 7 évvel fiatalabb.

Darázs és Geszthe községből Molnár Mihály visszautasított Zichy-párti választóra nézve T₂—V₂ a. csatolt okmányokkal igazoljuk, hogy meg nem igaz, a mit róla a visszautasítottak jegyzékében állítatik, hogy 71 éves, mert koréve, melyet a csatolt keresztlevél igazol, a választási névjegyzékben kitüntetett korévvel (68 éves) teljesen egyezik. Brat Imre visszautasított Zichy-párti választóra nézve pedig az U; a. keresztlevéllel igazoljuk, hogy koréve egyezik s meg nem igaz az, hogy a választók között meg nem fordult elő.

Pográny községből Zelenka János, Bus József, Szombath József visszautasított Zichy-párti választókról nézve a W₂—Z₂ a. csatolt okmányokkal igazoljuk, hogy korévük egyezik s meg nem igaz, hogy személyazonosságuk meg nem volt megállapítható.

Zsére községből Elgyüt Mátás, Kupecsek János, Bencz Boldizsár, Szórád Bálint, Andrásó Máté, Bencz Boldizsár, Bencz Márton, Péntes József, Szórád György, Buss József, Andrásó János, Rácz József, Rácz Mihály és Vanyó Boldizsár visszautasított Zichy-párti választókra nézve a A₃—B₃ a. keresztlevéllel, községi odatarozósági, valamint életbenlétü bizonyítvánnyal igazoljuk, hogy meg nem igaz, a mi a visszautasított jegyzékben visszautasítá-

sok indoknál be van írva, hogy körülmények miatt azonososságuk meg nem állapítható, mert korévük teljesen egyezik.

Továbbá igazoljuk:

Kálaz községre nézve Q_3-W_3 a. anyakönyvi kivonatokkal és életbenléti bizonyítvánnyal, hogy Bakó Mihály, Galaba István, Mikle Imre, Galaba János, Urbán Imre, Galaba Péter visszautasított Zichy-párti választók;

Aba Lehota községre nézve A_4-I_4 a. csatolt anyakönyvi kivonatokkal és életbenléti bizonyítvánnyal, hogy Lahnesky Lukács, Mészáros János, Lahnesky József, Bernáth János, Lahnesky István, Veres János, Lukács Lukács, Pavel András, Biró József és Bernáth Ferenc visszautasított Zichy-párti választók;

Gerencsér községre nézve K_4-P_4 a. csatolt közokiratokkal, hogy Finta Péter, Sebők Tamás, Finta János, Sebők József és Czákó József visszautasított Zichy-párti választók;

Csitár községre nézve Q_4-Y_4 a. közokiratokkal, hogy Bányai József, Petrovics József, Hórik Benedek, Matyus Mátyas, Hórik János, Hórik József, Hórik József, Matyus József visszautasított Zichy-párti választók;

Molnos községre nézve Z_6-E_6 a. csatolt születési és életbenléti bizonylatokkal, hogy Svecz János, Konecz József, Szladerska Mihály és Halász Mihály;

Tormos községre nézve az F_3-R_3 alatt csatolt születési és életbenléti bizonylatokkal, hogy Lieszkovszky József, Villina István, Bánovszky János, Lengyel József, Tóth János visszautasított Zichy-párti választók;

Nagy-Ernőke és Bodók községekre nézve az L_6-S_6 a. csatolt születési és részben Pogrnynál csatolt életbenléti bizonylatokkal, hogy Fancsik János, Halász Mihály, Csanky István, Simcsik Pál, Gyepes János, Gyepes Mátyas, Gyepes Miklós visszautasított Zichy-párti választók;

Felső-Köröskényre nézve a T_5-V_5 alatt csatolt születési, odartartozási és életbenléti bizonyítvánnyal igazoljuk, hogy Ernye Károly és Hornyák András visszautasított Zichy-párti választók jogtalanul és törvényellenesen utasítottak vissza.

Körülmények.

A mi különösen ez utóbbi községet illeti, ki kell emelnünk, hogy Ernye Antal nézve a visszautasított szavazók jegyzéke körülményeket hoz fel indokul. E jegyzékben az olvasható, hogy 38 éves és 14-16 éves leánya van. A csatolt születési anyakönyvi kivonat azt bizonyítja, hogy Ernye Antal kora megegyezik a választók névlistájában a neve mellett kitüntetett korról s hogy a községi jegyző nem mondott igazat, mikor azt állította, hogy 38 éves. Hasonlóképpen a Hornyák Andrást illetően csatolt születési anyakönyvi kivonat azt bizonyítja, hogy a visszautasítottok jegyzékében róla vonatkozólag olvasható ez a megjegyzés: „72 évesnek igazolták, 6 évi körülmények”, nem felel meg a való tényállásnak, mert az ifj. gróf Zichy Jánosra jelentkezett ennek a választónak kora, a választók névjegyzékében kitüntetett korról teljesen megegyezik s így a neve mellett olvasható visszautasítási indok koholmány, melynek az volt a célja, hogy szavazati jogát törvényellenesen megfosztható legyen.

Udvarnokra és Salgócskára nézve a W_6-Y_6 a. alatti anyakönyvi kivonatokkal és a kapcsolatos bizonyítványokkal igazoljuk, hogy Minarik József és Szobotonovics Vince visszautasított Zichy-párti választók koréva a választási lejtromban kitüntetett korévvel megegyezik, hogy tehát koholmány az, hogy a jelentkezett választó kora a névjegyzékben kitüntetett korról meg nem egyezik.

Románfalura az S_6-C_6 a. csatolt közokmányokkal igazoljuk, hogy Tavilek Imre és Martinak Iva Zichy-párti választók;

Pusztakürtre nézve a D_6-I_6 a. közokmányokkal igazoljuk, hogy Karmaz Gáspár, Csírka István, Ludovszky Menyhért, Hrdik Vince, Ondriček Mihály és Stankó Orbán Zichy-párti választók jogtalanul fosztattak meg szavazati joguktól, mert korévük a választók névjegyzékben kitüntetett korévvel megegyezik és a visszautasítás indoknál a jegyzékben olvasható körülmények koholmány.

Végül Nemeskürtre nézve a K_6-O_6 a. születési anyakönyvi kivonatokkal, községi, odartartozási és életbenléti bizonyítványokkal igazoljuk, hogy a visszautasított indoknál bejegyzett körülmények is koholmány, melynek csak az volt a célja, hogy a Zichy-párti választók szavazati joguk gyakorlásában rosszakaratulag meggátoltassanak és dr. Janits Imre meg nem engedett eszközökkel, erőszakkal és csalárd módon képviselővé választassék.

A visszautasítottok jegyzékében a visszautasítás indokál szolgáló bejegyzések: „jelentékeny körülmények miatt elutasítva”, „előjárás bementése szerint korosabb”, „eltérő körülmények miatt elutasítva”, stb. azt bizonyítják, hogy a választásnál nem a jelentkező választó azonosságának megállapítása forgott szóban, hanem annyianak, a hányanak visszautasítása a szavazattöbbség biztosítása céljából szükséges volt: a községi jegyzék egyszerűen ráfogták, hogy fiatalabb, vagy idősebb s ez nemcsak a visszautasításnak ürügyül szolgált, de mint visszautasítási ok be is jegyeztetett a visszautasítottok lejtromába.

Jegyzők mint anyakönyvvezetők.

A községi jegyzők tehát ezen választásnál valóságos anyakönyvvezetői funkciókat végeztek hűtlenül, korévhamisítással és lelkülsmeret nélkül.

Nem is azért hivatkozunk az anyakönyvi kivonatokra, mintha megengednők, hogy körülmények a szavazatok visszautasításának indoka lehetne. A választási törvény még arról sem tud semmit, hogy a korév kitüntetése a választók jegyzéknek kiegészítő részeül hova tekinthető. Hanem hivatkozunk ezen okmányokra azért, mert egyfelől a visszautasítottok jegyzéke a körülményeket hozza fel a visszautasítás indokál, a mi azon az alapon fogadott el, mert a jegyzők az illető választók korévét megmamisítva konstatálták. Másfelől pedig, minthogy magán-okmányokkal igazoltuk azt, hogy ugyanazon Zichy-párti polgárok járultak a szavazatszedő küldöttségek elé s fosztattak meg szavazati joguktól, kik a megfelelő nevek alatt a választók névjegyzékbe be vannak vezetve, az anyakönyvi kivonatok által igazolt egyező korévvel, a községi hovatartozás és az életbenléti közokirati bizonyításával az ugyanazonosságnak ezen az uton a lehetőség véghatáráig elmenő igazolását kívántuk nyújtani, hogy ez irányban a vizsgálat elrendelésének szükségét és elkerülhetlenségét mutassuk ki.

Feleslegesnek tartjuk a követett eljárás ezen felderítése után külön hangsúlyozni azt, hogy azok az egyének, kik dr. Janitsra adták szavazatukat, válogatás és minden skrupulus nélkül, a nélkül, hogy azonoságuk vagy korévük tekintetében a küldöttségi elnökök csak kérdést is intézni szükségének tartották volna bárkihez, elfogadtattak, a mit eléggé illusztrál az a tény, hogy a dr. Janitsra szavazók között még halottak is megjelentek a küldöttség előtt, hogy a megválasztott képviselő többséget nyorhessen.

A nyitrai választókerület választói névjegyzékének beszerzését és az iratokhoz leendő csatolását körvén, azt hisszük, az elfogadottak ijesztő világításban tüntetik fel azt az eddig hazánkban hallatlan eljárást, mely ezen választás vezetésében a választási eljárásban közreműködő közegek részéről a kerület választói valódi akaratának megmamisítása céljából követett. Nem a kerület választóinak többsége, hanem annak törpe kisebbsége ült a választásban a törvény megsértése, kijátszása és a választók többségén elkövetett felháborító erőszak segítségével diadalt, mert e nélkül, kétséget sem szenved, hogy nem dr. Janits Imre, hanem óriási többséggel ifj. gróf Zichy János nyerte volna el a képviselői mandátumot.

Ezek alapján, midőn $Q_6/6$ a. csatoljuk a meghatalmazottunk részére kiállított szabályszerű meghatalmazást, $R_6/6$ a. pedig a t. képviselőház pánztárnokának eredeti elismerését mellékeljük az előleges biztosíték letételéről, fenntartván magunknak, hogy annak igazolására, hogy a küldöttségi jegyzőkönyvekhez csatolt jegyzék szerint visszautasított valamennyi választó jogtalanul és törvényellenesen gátoltatott meg szavazati jogának érvényesítésében, a tárgyalás alkalmával újabb bizonyítékokat terjeszthessünk elő, kérjük a t. képviselőházat, hogy jelen kérvényünket az egyik bíráló-bizottságnak kiadni méltóztassék, a hol oda irányul kérésünk, hogy

a Nyitrai, 1895 évi április 24-én és folytatólag 25-én megejtett képviselőválasztást a vizsgálat elrendelése után a házszabályok 71. §-ának e) és d) pontjai alpmegsemmisíteni s e választás védőit az általunk felszámítandó költségek megfizetésében elmarasztalni méltóztassék.

Tisztelettel:

Dr. Dudek János, tanár. Dusinszky Lajos, karnagy,
Szabó Imre, kereskedő. Wessel Ferenc, háztulajd.,
Hercza János, segédbíró. Galambos Péter, háztulajd.,
Ifj. Streibner A. földb. Tuzsigit József, háztulajd.,
Szechala János, földbirt. Szűcs Kálmán, segédlek.,
Arnold Balint, iparos. Rukorszky János, háztulajd.,
Daboricsky Imre, háztulajd. Dr. Mihalicz Edé, tanár.

Bács István, iparos,
Felix Rezső, háztulajd.,
Béla József, karköpl.,
Freissberger Viktor, keresk.,
Schwöch Róbert, szabó,
Hegyeri Mihály, iparos,
Juravszka Január, lelkész.

ÉRTESÍTÉS! Tisztelettel értesítjük a helybeli és vidéki nagyrődemű közönséget, hogy vászon-, kész fehérnemű és menyasszonyi kelengyeraktárunkat 1895. évi május hó 1-jétől kezdve ideiglenesen Kossuth-utca Szelke-féle házban, a volt Cserna a y-féle péküzlet helyiségbe tettük át, hol a raktáron levő összes áruk továbbra is gyári áron árusíttatnak el. Tisztelettel

özv. Hanel Antalné és Schwanner.

Vasuti uj menetrend.

Érvényes 1895. évi június hó 1-étől.

Székesfehérvárról Budapest felé:

Reggel 4 ó. 24 p. személyvonat indul
 Budapestre érkezik 6 ó. 29 p.
 Reggel 6 ó. 15 p. vegyesvonat indul
 Budapestre érkezik 8 ó. 16 p.
 Dél előtt 8 ó. 49 p. gyorsvonat indul
 Budapestre érkezik 10 ó. 9 p.
 Délután 2 ó. 35 p. vegyesvonat indul
 Budapestre érkezik 4 ó. 31 p.
 Este 6 ó. 8 p. személyvonat indul
 Budapestre érkezik 8 ó. 12 p. este.
 Este 9 ó. 21 p. személyvonat indul
 Budapestre érkezik 10 ó. 55 p. este.

Budapestről Székesfehérvár felé:

Reggel 7 ó. 5 p. személyvonat indul
 Székesfehérvárra érkezik 9 ó. 16 p.
 Dél előtt 11 ó. 50 p. vegyesvonat indul
 Székesfehérvárra érkezik 3 ó. 16 p. d. u.
 Délbe 2 ó. 25 p. vegyesvonat indul
 Székesfehérvárra érkezik 4 ó. 27 p.
 Délután 4 ó. 50 p. személyvonat indul
 Székesfehérvárra érkezik 6 ó. 36 p.
 Este 7 ó. 45 p. gyorsvonat indul
 Székesfehérvárra érkezik 9 ó. 10 p.
 Este 9 ó. 25 p. indul
 Székesfehérvárra érkezik 11 ó. 33 p. éjjel.
 Kelenföldről Győr felé reggel 8 ó. 40 p.
 Kelenföldről Pócs felé reggel 8 ó. 30 p.

Székesfehérvárról Uj-Szöny felé:

Dél előtt 10 ó. teherv. szom. száll. indul
 Uj-Szönyre érkezik 2 ó. 46 p.
 Este 9 ó. 32 p. személyvonat indul
 Uj-Szönybe érkezik 12 ó. 41 p. éjjel.

Uj-Szönyből Székesfehérvár felé:

Reggel 3 ó. 41 p. teherv. szem. száll. indul
 Székesfehérvárra érkezik 8 ó. 22 p.
 Dél előtt 11 ó. 27 p. személyvonat indul
 Székesfehérvárra érkezik 2 ó. 26 p. d. u.

Székesfehérvárról Nagy-Kanizsa felé:

Dél előtt 9 ó. 26 p. személyvonat indul
 Nagy-Kanizsára érkezik 1 ó. 39 p. d. u.
 Délután 4 ó. 33 p. vegyesvonat indul
 Nagy-Kanizsára érkezik 8 ó. 44 p.
 Délután 6 ó. 42 p. személyvonat indul
 Siófokra érkezik 7 ó. 42 p. este.
 Este 9 ó. 17 p. gyorsvonat indul
 Nagy-Kanizsára érkezik 12 ó. 10 p.
 Éjjel 11 ó. 43 p. indul
 Nagy-Kanizsára érkezik 3 ó. 52 p. reggel.

Nagy-Kanizsáról Székesfehérvár felé:

Reggel 5 ó. 47 p. gyorsvonat indul
 Székesfehérvárra érkezik 8 ó. 39 p.
 Reggel 10 ó. 0 p. vegyesvonat indul
 Székesfehérvárra érkezik 2 ó. 10 p.
 Délután 2 ó. 0 p. indul
 Székesfehérvárra érkezik 6 ó. este.
 Siófokról indul személyvonat 8 ó. 15 p.
 Székesfehérvárra érkezik 9 ó. 16 p. este.
 Éjjel 12 ó. 15 p. indul
 Székesfehérvárra érkezik 4 ó. 16 p. reggel.

Székesfehérvárról Veszprém felé:

Dél előtt 9 ó. 34 p. személyvonat indul
 Veszprémbe érkezik 10 ó. 59 p.
 Kis-Czellbe érkezik 1 ó. 17 p.
 Délután 1 ó. 35 p. indul
 Veszprémbe érkezik 3 ó. 40 p.
 Kis-Czellbe érkezik 6 ó. 36 p. este.
 Este 9 ó. 27 p. vegyesvonat indul
 Veszprémbe érkezik 11 ó. éjjel.

Veszprémből Székesfehérvár felé:

Reggel 4 ó. 19 p. vegyesvonat indul
 Székesfehérvárra érkezik 6 ó. 0 p.
 Dél előtt 7 ó. 3 p. indul
 Székesfehérvárra érkezik 8 ó. 30 p.
 Délután 4 ó. 43 p. személyvonat indul
 Székesfehérvárra érkezik 5 ó. 35 p.

Templomi szövetek gyára.

Kitüntetve 1873.

Kitüntetve 1881.

DEILER JÓZSEF

templomi szerek gyára és templomi ruhák készítése

Bécs, VII., Zieglergasse 27,

Képviselő: BRÜCKNER FERENCZ.

Megrendelésre készítenek minden templomi ruhát, p. o.

Casulát, Vecsernye-köpenyt, Dalmatikát, Velumokat, Stóliákat,

menyendezeteket, zászlókat stb.,

valamint egész **ORNATUST** a legkorrektebb kivitelben.**Templomi szükségletek.**

Műhímezés.

Templomi ruhák.

HIRDETÉSEK

a »FEJÉRMEGYEI NAPLÓ« számára felvételnek

MÁRIÁN GYÖRGY könyvnyomdájában

Székesfehérvár, Szent-István-tér 1. szám alatt,

hol is mindennemű nyomdai munkák a legzölésesebb kiállításban és legjutányosabb árak mellett készíttetnek.

STOWASSER J.

csász. és kir. udvari és hadseregi szállító, hangszergyáros

Budapest, II. kerület, Lánchid-utca 5. szám.

Saját gyártmányú fuvó-, vonó- és ütő-hangszerek, kitűnő erős hangu

cimbalmok

és azok alkatrészeiről nagy képes árjegyzék kívánatra ingyen és bérmentve.

Tűzoltói, községi zenekarok és más zenegyűlések felszereléséhez szükséges fuvó- vagy vonó-hangszerek a legolcsóbb árban, s legelőnyösebb fizetési feltételek mellett.

Mindennemű hangszerek és harmonikák javítása a legolcsóbb árban eszközöltetnek.

Elpusztíthatatlan erős orgona-hangu harmonikáról külön árjegyzék kérendő.

Ócska hangszerek becsesültetnek.

Községi dobok.